

SLOVENE

Naročnina
za državo SHS:
a) po pošti mesečno Din 12
b) dostavljena dom
mesečno „ 10
za inozemstvo:
mesečno „ 20
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji „ 15
v inozemstvu „ 35
Mesečna priloga: Vestnik SHS

Cene inseratov:
Enostopna petina vrsta mali
oglas po Din. 1.— in Din. 1.50,
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2.—, postana itd.
po Din. 3.—.
Pri večjem naročilu popust.
Izbaja vsak dan izveniši
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Razpisni se ne vračajo; neizbrana pisma so ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne uran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
zagreb 39.011. sarajev 7563, praške in dunaj. 24.797

Dr. J. P.

Jvodne misli k obč. zboru
Slov. kršč. soc. zveze.

Čemu obhajamo slovesneje 25 letnico
lela v okrilju Slov. kršč. soc. zveze? Da
živimo in dvignemo zavest skupnosti, da
azdravimo in razgibljemo one, ki so oma-
rali pod težo zgodovinskih dogodkov v
slovenski domovini in postali potrti pod
pritiskom vseobsežne katastrofe izza sve-
ovne vojske, postali skrajni pesimisti ali
na mrki skeptiki ob pogledu vsesplošnega
razdejavanja, ki ga zro kot rezultat dan na
lan v svoji bližini in vsej javnosti nove
Evrope.

Osvežiti upadle energije, odmerjene v
prospeh obč. blaginje, ozdraviti bolne du-
je s pravim krščanskim optimizmom, to
podi glavni rezultat obeh dni, ki sta 13. in
14. nov. posvečena naši osrednji matici.
Mali katoliški shod nam bodi, ker ni bilo
še možno vkljub silni potrebi prirediti ve-
likih dni v slogu nekdanjih katol. shodov.
Malo nadomestilo bodi posvetovanje in
zborovanje ta dva dneva za ona velika
zborovanja in posvetovanja, ki smo jih bi-
li vajeni pred svetovno katastrofo. Saj bo
eta 1923 ravno deset let, odkar smo imeli
v Ljubljani glavni pregled svojih sil in no-
vih svojih načrtov.

Po preteku štirih let, ko živimo v
novih razmerah v skupni domovini z brati
slovenskega rodu in sorodnega jezika do-
bo novega razvoja, čutimo vsepnek silno
potrebo, da nanovo zberemo, uredimo in
utrdimo svoje vrste s pomočjo tiste orga-
nizacije, ki je 25 let vršila najvažnejše de-
lo med slovenskim ljudstvom — širila kul-
turo uma in srca od mesta do skrajne
gorske koč. širom lepe naše Slovenije.

Spomin žalosti in trpkosti bo spre-
mjal naše slavlje. Očeta te velike organiza-
cije ne bo na našem 25. občnem zboru. Dr.
Krek, naš organizator ne bo navzoč ob če-
ristoletnici svoje organizacije, kakor ni bil
navzoč na prvem ustanovnem občnem zboru
dne 14. nov. 1897. Navzoči pa bodo za-
lo vsi tisti, ki jih je zbudil njegov delav-
ni duh, vzgojilo njegovo neumorno delo
za duševno in gmotno dobrobit slovenske-
ga ljudstva. In ne bo jih malo, upamo,
delavcev, ki mislijo socialno in krščansko
dasti v dne, ko moramo s potrojenimi si-
lami zastaviti znova lopato tam, kjer je
pričela kopati njegova neutrudljiva roka.
Ne! Nele znova začeti, tudi dopolniti mo-
ramo in osvrstati tisto organizacijo, ki je
pod dolgotrajnim njegovim vodstvom vzbujala
zavest krščanske solidarnosti med vse-
mi stanov slovenskega ljudstva. Socialni
izobrazbi in socialnemu čuvstvenju bo
znova posvečena glavna skrb Slov. kršč.
soc. zveze kot glavne naše prosvetne ma-
tice. Nič manj truda in ljubezni pa ne bo-
mo posvetili tisti misli, ki jo je on, veliki
mislec in vodja slovenskega delovnega
ljudstva, sporečil ob zatonu svojih življenj-
skih sil nam vsem, ki smo stali ob rojstvu
nove državne tvorbe Jugoslavije — svojo
veliko oporoko. Zdravi državni misli, sku-
pni domovini vseh Jugoslovancev hočemo
posvetiti posled vso tisto nego, ki jo mo-
ra imeti pred očmi vsak socialni delavec,
graditelj zdravega ljudskega življenja. Za
državo, za najvišjo skupno socialno tvor-
bo, ki naj postane vir moči in dobrobiti
vseh poedincev in vseh socialnih tvorb da-
mo v službo svoje najboljši moči, ker ho-
čemo, da pride v to socialno tvorbo duh
— božjega kraljestva na zemlji.

Prav zato pa bomo gojili še dalje v
svojih vrstah, v srcih vseh onih, ki se za-
tekaajo v okrilje velike naše prosvetne ma-
tice, duha prave krščanske prosvete. Zakaj
dejstva govore, da, kriče in vpijejo prosijo,
da poživimo v nas vseh krščansko zavest
in krščansko družinsko življenje.

Kot zdravnik moramo biti na širnem
polju, kjer je vse polno ranjencev in na-
polmrtvecev. Samaritansko delo bo še dol-
go vse naše prosvetno delo med našim
ljudstvom, ki trpi silno škodo v moralnem
oziru.

Žalosten spomin bo šel mimo nas, ko
bomo šteli prazne vrste na tistih mestih,
ki so jih v dneh razvitega dela izpolnjevali

zastopniki vipavske, goriške in koroške
podzveze, žalosten bo pogled na kratko
poročilo, da delavcev teh organizacij ne bo
poslej več med nami — v naši sredi, pri
zboru in skupnih posvetovanjih. In ven-
dar — se upira misel in čut, da bi nanje
popolnoma pozabili, nanje, ki nam jih je
ugrabila tuja nasilna roka, odtrgala po-
hlepnost zemljelačnega tujca. Ne, tudi njim
posvetimo misli in delo v svojih organi-
zacijah, ker je to naša sveta dolžnost, da
mislimo, kako postanemo in ostanemo
vkljub vsem zaprekam, vsem mejam in
vsem pogodbam, vsem podpisom in vsem
prepovedim — ena narodna celota, ena na-
rodna družina z isto kulturo in isto ljube-
nijo v srcih.

Organizacija, nas je učil mojster or-
ganiziranega dela — dr. Krek, je tista ču-
dovita sila, ki premaga sčasoma vse za-
preke, ko vzgoji v poedincih in v masi sil-
no zavest skupnosti in smotrenega na-
stopa.

Za smotreno delo, ki bo koristilo po-
edincu in celoti v duševnem in gmotnem
umskem in moralnem, političnem in go-
spodarskem pogledu, moramo vzgojiti svoj
narod še vse bolj, kot smo to vršili tekom

25 let. Zakaj položaj našega naroda v no-
vih razmerah je silno resen in pomen nje-
gove kulture in njegovega organiziranega
nastopa v jugoslovanski javnosti vse po-
membnejši kot je bil v dolgotrajni odvis-
nosti nemškega kulturnega in političnega
vodstva tekom celih tisoč let.

Da s smotrenim svojim delom, z or-
ganizirano silo zadobi naš mali narod svoj
ugled, ki mu gre doma in v svetu, da do-
seže posredno in neposredno tisti vpliv na
potek historičnega in kulturnega razvoja
Evrope in s tem vsega človeštva, to bodi
naš vrhni in zadnji cilj. Za ta končni cilj
pa treba, da vzgojimo nove rodove. Social-
na dolžnost kulturnih pionirjev je, da pri-
pravljajo boljšo bodočnost svojega naroda
s smotreno, organizirano vzgojo ljudskih
mas.

Ljudskim masam slovenskega naroda
posvetimo kršč. socialni pionirji vse svo-
je umske in moralne sile.

Kdor je krščanski optimist, kdor je
samaritanskega duha prevzet, bo stopil v
prve vrste delavcev na polju krščanske
ljudske prosvete.

Na novo delo, strnimo vrste, fiat nova
concentratio!

Dvolična vloga NSS posl. Deržiča in Brandnerja.

ENOTEN NASTOP OPOZICIJE PROTI 800 MILIJONSKEMU KREDITU.

Belgrad, 11. (Izv.) Danes dopoldne ob
10. so se sestali zastopniki opozicije, da po-
novno razpravljajo o stališču, ki ga naj
zavzame opozicija napram 800 milijonske-
mu kreditu za oboroževanje. Sklenili so
ostati pri svojem prvotnem sklepu, da gla-
sujejo proti kreditu, ker nimajo zaupanja,
da bi vlada ta denar porabila za preskrbo
vojske. Če se uradnikom ne more zboljšati
gmotni položaj, če se še sedaj ni rešilo in-
validske vprašanje, potem tudi ni na me-
stu, da bi se dovoljevali tako visoki kre-
diti za oboroževanje. Zastopniki so dolo-
čili govornike za današnje tajno sejo skup-
ščine. Za Jugoslovanski klub bo govoril dr.
Hohnjec, za zemljoradnike Vojta Lazič in
Moskovljevič, za socialiste Kopač, za Spa-
hovo skupino Kurbegović, za republikance

Gjonoivić. Čuje se, da bo govoril proti kre-
ditu tudi g. Stojan Protić. Navzoča sta bila
tudi narodna socialistična Deržič in Brandner.
Držanje teh dveh je povzročilo veliko iz-
nenadenje. Izjavila sta, da ne bosta gla-
sovala za kredit, a se tudi ne bosta udele-
žila seje, to se pravi, da bi tudi to pot
rada slepomišila, kakor pri zakonu za za-
ščito države. V Belgradu »državotvornac«,
doma socialisti, samo da bi na vse strani
ohranila lepo lice. Stranka, ki se v tako
važnih zadevah, kakor je dovoljenje kre-
dita 800 milijonov dinarjev v sedanjih go-
spodarsko tako žalostnih razmerah v drž-
avi, ne upa nastopati jasno in odločno,
marveč njena zastopnika hočeta zbežati iz
parlamenta, ne zasluži imena stranka, naj-
manj pa imena socialna stranka.

Uradniški zakon — sredstvo
za zlorabo.

Belgrad, 11. nov. (Izv.) Danes dopoldne se
je vršila seja zakonodajnega odbora, na kateri
se je nadaljevala načelna debata o uradniškem
vprašanju. Posl. Barić (Jugosl. slub) je protesti-
ral proti preganjanju učiteljev in učiteljic na
Hrvatskem. Izjavil je, da vlada s tem zakonom ne
namerava pomagati uradništvu, ampak je to sa-
mo pesek v oči. Govornik je zahteval velike izpre-
membe v zakonu in izjavil, da bo glasoval proti,
ako bi te izpremembe ne bile sprejete. Za Jugo-
slovanski klub je nadalje govoril dr. Dulibić, ki
je povdarjal, da se s tem zakonom nikakor ne po-
stavlja temelj za organizacijo državne uprave.
Predpogoj za ta zakon so organski zakoni o kom-
petencah in pa notranja ureditev vseh oblasti in
kompetenc enotno za celo državo. Mi tega nimamo,
a nimamo tudi redno vodenih konkretnih
statusov posameznih oddelkov uprave, tako, da
so zlorabe in favoriziranja lažje izvedljiva. Še le
ko bo ta zakon sprejet, bo treba sprejeti tudi
pravilnike, brez katerih je nemogoče zakon izve-
sti. Po mišljenju govornika bi bilo treba za sedaj
ugodno rešiti samo gmotno stanje uradništva, za
drugo se ne mudi tako zelo. Povdarja, da s tem
zakonom nikakor ne bo rešeno finančno vpra-
šanje, torej to, kar je glavno, rešeno pa bo tisto,
kar za sedaj ni tako nujno potrebno. Govornik
je izjavil, da bo glasoval proti zakonu, če bo dan
na glasovanje v sedanjosti za uradništvo nesprejem-
ljivi obliki. Govorili so še: Timotijević, Gjono-
vić, Vasić in Moskovljević. Nato je bila seja za-
ključena. Prihodnja seja bo v ponedeljek dopoldne
ob 10. uri.

Ogorčenje invalidov.

Belgrad, 11. nov. (Izv.) Zastopniki in-
validov so dobili v pregled invalidski za-
kon. Ko so ga pregledali, se jih je polas-
tilo silno ogorčenje in nezadovoljstvo. V
ta zakon minister za socialno politiko dr.
Žerjav ni sprejel niti ene točke, o ka-
terih se je z invalidi sporazumel. Podpo-
re invalidom so reducirane na minimum,

a najbolj bodo prizadete vojne sirote in
vdove. S takim zakonom invalidom ne bo
prav nič pomagano. Zato bodo invalidi
sklicali v Belgrad ponovno skupščino, da
sklenejo, kaj vse je treba storiti, da tak
zakon ne bo sprejet, ker bi značilni tudi na-
daljnje nepovoljno stanje invalidov. Na
skupščini bodo invalidi protestirali proti
metodam dr. Žerjava, katerih se poslužuje
v tako nujnem vprašanju, kakor je in-
validsko.

Misija dr. Laginje.

Belgrad, 11. nov. (Izv.) Danes je pri-
šel v Belgrad bivši hrvatski ban dr. Mat-
ko Laginja, ki se je celo dopoldne mu-
dil v parlamentu in obiskal vse klube ra-
zen radikalnega. Popoldne se je poldrugo
uro mudil v Jugoslovanskem klubu in se
je informiral o mišljenju poslancev Jugo-
slovanskega kluba. Nato je imel daljši te-
lefonni razgovor z dr. Šurminom. —
Zdi se, da je dr. Laginja prišel v Belgrad
oficielno od Hrvatske zajednice. Čuje se,
da pride v ponedeljek v Belgrad tudi dr.
Lorković.

ZAKON O SODNIKIH ODKLONJEN.

Belgrad, 11. nov. (Izv.) Danes popol-
dne ob 4. je imel sejo pododbor za zakon.
načrt o sodnikih nižjih sodišč in o odvet-
nikih. Ta zakon je bil brez debate odklo-
njen radi svoje reakcionarnosti.

Vojaški dogovor med Italijo in
Mažarsko.

Dunaj, 11. nov. (Izv.) »Beesi Magyar
Ujsag« poroča, da se je med mažarsko vla-
do in Mussolinijem sklenila vojaška kon-
vencija, ki določa, da mora Mažarska v
slučaju vojne med Italijo in Jugoslavijo
postaviti na jugoslovansko mejo 8 divizij.
Nasprotno bo pa Italija s svojo diploma-
cijo podpirala mažarske težnje. Jugoslo-
vanski poslanik v Budimpešti je o tej kon-

venciji izvedel in se takoj odpeljal v Bel-
grad, da poroča svoji vladi.

Mažarski fašisti hujskajo proti
češkoslovaški.

Praga, 11. nov. (Izv.) »Slovenska Po-
litikac« piše o mažarskih fašistih in pravi,
da so zadnji čas imeli velikansko zboro-
vanje, katerega se je udeležilo okoli 100
tisoč oseb. Na tem zborovanju so silno hujs-
kali proti Češkoslovaški. Prisegli so tu-
di svojemu voditelju Hejasu, da bodo ved-
no in takoj sledili njegovemu klicu.

Minister Udržal o češki armadi.

Praga, 11. nov. (Izv.) Na seji prora-
čunskega odseka je minister za narodno
obrambo Udržal dejal, da mora biti češko-
slovaška armada z ozirom na zunanji po-
ložaj pripravljena. Čeprav je Češkoslova-
ška zelo izpostavljena, vendar izkazuje njen
proračun izmed vseh držav najmanjšo po-
stavko za vojsko in sicer samo 15 odstot-
kov od celokupnih izdatkov. Na ugovore
raznih poslancev je minister Udržal izja-
vil, da je milica dražja kot redna armada.
Dolžnost Češkoslovaške je, da ima dobro
armado. Sedaj šteje češkoslovaška armada
150.000 mož in 10.629 častnikov.

Diplomatske zveze med Poljsko
in Rusijo prekinjene.

Varšava, 11. nov. (Izvirno.) Povodom
preureditve svojega varšavskega poslani-
štva je sovjetska Rusija stavila Poljski
gotove zahteve, katerih pa Poljska ni ho-
tela izpolniti. Zato je sovjetska vlada od-
poklicala svojega poslanika Obolenskoga
iz Varšave. Enako je tudi poljska vlada
odpoklicala svojega poslanika Knolla iz
Moskve. Poljski zunanji minister je izjavil,
da je to samo formalno prekinjenje diplo-
matskih odnosajev.

Poincaréjeva izjava.

Pariz, 10. nov. (Izvirno.) V francoski
zbornici je podal Poincaré zgodovinski
pregled dogodkov v bližnjem orientu. Pri
tej priliki je z ogorčenjem zavračal očitke,
kakor da bi bila Francija postopala na-
pram zaveznikom neodkritosrdno. V na-
daljnem govoru je povedal, da sta se
Francija in Italija zedinili v tem, da se
vprašanje morskih ožin ne sme rešiti brez
Rusije.

Fašistovske strok. organizacije.

Bologna, 11. novembra. (Izv.) Tukaj se
je vršil kongres fašistovskih strokovnih
organizacij. Te organizacije štejejo danes
že nad 1 milijon članov. Kongres je sklenil,
naj se odpravijo vse prisilne strokovne or-
ganizacije. Drugi sklep gre za tem, da se
čisti dobiček podjetij pravično razdeli med
delavce in lastnike. Kongresu je poslal
Mussolini pozdravno brzojavko, kjer pravi,
da bo fašistovska država z geslom: Prep-
rod in napredek — Italijo dvignila k no-
vemu življenju.

BONAR LAW BOLAN.

London, 10. nov. (Izv.) Kakor poro-
čajo listi, se je Bonar Law prehladil
in mora na nasvet zdravnikov ležati v
postelji. Tudi Lloyd George je obolel.

NENAVADNA BOLEZEN V ANGLIJI.

London, 11. nov. (Izv.) Glasom urad-
nih poročil je nenadoma obolel policijski
šef v Londonu, sir Horwood. Sumijo, da
gre za poskus zastrupljenja. Zdravstveno
stanje policijskega šefa je resno.

SULTAN VZTRAJA.

Pariz, 11. nov. (Izv.) Iz Carigrada
poročajo, da se sultan nikakor ne mara
odreči prestolu.

Volivcem!

Skrinjica »Zveze delovnega ljudstva za
občinske volitve dne 3. decembra t. l. je
druga — 2.!

Dositej — izobčen.

Dositej je doživel na Češkem popoln poraz, sramotno blamažo. Vsa češka »narodna cerkev« je odločno zavrnila njegovo vmešavanje ter ga indirektno izobčila, ekskomunicirala. To je krepek nauk za srbsko pravoslavno hierarhijo in za našo državo, ki je Dositejevo »misijonstvo« bogato plačevala, ko doma strada katoliška in pravoslavna duhovščina.

Vsak poznavalec češke narodne cerkve in srbskega pravoslavlja je moral že v početku te akcije vedeti, kako žalostno se bo končala za obe stranki. Pred več meseci je bil Dositejev poraz že odločen. Mi smo na to že opozorili in zahtevali, da se mora Dositej poklicati na odgovornost, ker je srbsko hierarhijo in našo diplomacijo krivo informiral (gl. »Slovenec« 9. julija). A Dositej ni videl, kaj ga čaka. Ne vemo, ali je tako silno površen in naiven, ali pa zaslepljen.

Češka narodna cerkev je na vseh svojih zborih soglasno sprejela načelo, da priznava sedem vesoljnih cerkvenih zborov in carigrajsko-nicejsko veroizpoved, a obenem zahteva svobodo vesti in razvoj v duhu sedanje človeške kulture. Vsak začetnik v teologiji je moral vedeti, da je prvi del tega načela nezdravljiv z drugim delom in da je prvi del samo fiktivni kompromisni most k pravoslavlju. Prav tako je moral vsak bogoslovni začetnik vedeti, da je pravoslavje v bistvenem nasprotju z načelom dogmatičnega razvoja in svobode vesti v duhu čeških reformistov. A Dositej tega ali ni videl, ali pa ni hotel videti, da je mogel uprizoriti zvezo češke »cerkve« s srbsko cerkvijo in izposlovati posvetitev Pavlika — Gorazda. Matija Pavlik je pred srbskimi škofi res molil pravoslavno izpoved, a ni izjavil, da se odpove drugemu delu osnovnega člena češke narodne cerkve. Tako se je zgodilo, da je bil Pavlik od srbskega patriarha posvečen za škofa — Gorazda, da je dobil red sv. Save in da se je na uradnih banketih slavila zveza srbskega in češkega pravoslavlja.

Ko se je Gorazd vrnil na Moravsko, se je začel zavedati, kake obveznosti je prejel s pravoslavnim škofskim posvečenjem. V svojem uradnem glasilu je pisal, da se je v njem izvršil »razvoj od leve na desno« dokazoval je, da češka cerkev ni več popolnoma svobodna, ker se je zavezala po dogovoru s srbsko cerkvijo; torej je svobodna samo še v »okviru dogovora«, t. j. priznati mora dogme pravoslavne cerkve. Ako bo češka cerkev vztrajala v radikalizmu, potem on ne more več nositi odgovornosti in se ji ne bo vsiljeval. Pavlik — Gorazd je nekdanj sam predlagal usodni osnovni člen češke cerkve. Ali se je v njem pričela oglašati vest? Mogoče. Pavlik namreč spada med poštenjše duhovnike »narodne cerkve«. Ali je morebiti nanj pritiskal Dositej in mu v nasprotnem slučaju grozil, da mu odtegne denarni podpora? Vodilni reformistični list »Česky Zpas« namiguje, da je bilo tako. Pavlik — Gorazd je uvidel svoj položaj in je pobegnil v Ameriko. Dositej pa je bil tako »dalekoviden«, da je sedel na Moravskem kot Gorazdov namestnik, dokler ga niso njegovi »verski sobratje« krepko vrgli s stolice.

Povod je dal katekizem, ki ga je spisal »patriarh« in izvoljen praški škof — Farsky. »Narodna cerkev« na Češkem je ta katekizem odobrila in ga sprejela z navdušenjem. Uradno glasilu (za pravdov) moravske cerkve pa je v 41. št., dne 12. septembra t. l. objavilo obsodbo katekizma; podpisan je škof episkop Dositej. Obsodba je bila ponovljena v št. 42; podpisan škofijski odbor (svet) v Olomucu. Nastal

je vihar. Farsky in drugi voditelji so izjavljali, da je obsodba katekizma sklenila samo par oseb, ki so popolnoma osamljene. Dositej je šel osebno v Prago. Farsky in drugi so mu pojasnili, da ne priznajo nobene avtoritete v verskih vprašanjih. Saj so prav tako zapustili katoliško cerkev, da bi se rešili »dogmatičnih vezi in formul.« Dositej je izjavil, da smatra svojo misijo za končano. Upal je, da se bo stvar potlačila in pomirila, da se bo moglo zopet nadaljevati dvolično pustolovstvo. A Čehi so si izbrali odločnejšo pot. Dositejevi pristasi so v taki manjšini, da so se morali brez boja umakniti. Uredništvo uradnega glasila je moralo odstopiti. Novo uredništvo je na uvodnem mestu (št. 45, dne 9. nov.) objavilo naslednji

»Razglas.

Bratje in sestre! Ze od nastanka naše cerkve se je nekoliko bratov na Češkem in Moravskem prizadevalo in si se prizadeva, naše gibanje spraviti na cerkveni tir, na pot dogmatičnih sporov, in je s strastnim uveljavljanjem svojih nazorov povzročilo resno nesporazumljenje med brati na Češkem in Moravskem; naposled se v te spore potegnili celo zastopniki bratske srbske cerkve g. škofa Dositeja, ki je postal predmet napadov, do česar ne bi nikakor smelo priti. Nastala je pogoška, ki se mora popraviti.

Bratje! Izstopili smo iz rimske cerkve zato, da bi mogli živeti istinito religiozno po najboljši vesti, da bi živeli po resnični besedi božji po svetem pismu, po pravem nauku Kristusovem, ki je ideal vsega človeštva, a nikoli ne zato, da bi novi posredovali med Bogom in nami, obdarjeni z nadnaravno močjo (ironično!), Kirili v naših vrstah novo herezijo, da bi nas z neznatno edino zveličavne stolice sodili ter nas delili na kristjane in nekristjane, da bi uvajali prebarvani stari cerkveni sistem.

Proglasimo, da bomo vedno in povsod branili versko svobodo proti vsaki »nezmotljivosti«, obenem protestiramo proti vsem napadom na edinstvo naše cerkve, naj to prizadevanje prihaja od katerekoli strani. — Starešinstvo češkoslovaške cerkve v Olomucu.

Popolnoma jasno je, da je odločno obsojen Dositej in njegova maloštevilna stranka, na katero se je doslej še naslajal. Vsak Čeh ve, da je Dositej pritiskal na Gorazda — Pavlika, da se mora izjaviti za dogmo pravoslavne cerkve. A Pavlik je izjavil, da se neče vsiljevati; umaknil se je v Ameriko. Dositej pa je stopil na Gorazdovo mesto, se proglasil za njegovega namestnika in sedel, dokler niso Čehi po njem udarili s husitskim kijem.

Položaj je razčiščen! Ne bomo se vmešavali v srbsko cerkev. Srbska hierarhija naj sama obračuna z Dositejem, ki ja je zvodil v tako blamažo, kakršne še ni doživela nobena pravoslavna cerkev. Zahtevamo pa od vlade, da pokliče na odgovornost one, ki so povzročili tako blamažo naši državi. Katoliška češka ljudska stranka, ki bo še dolgo imela vpliv v češki vladi, je že pred enim letom protestirala proti Dositejevemu zlorabljanju gostoljubnosti. Sedaj pa še češka »narodna cerkev« protestira proti njegovemu delu. Sramota!

Politične novice.

+ »Pametna politika«. Včerašnje »Jutro« je posvetilo govoru dr. Korošca na shodu JKZ uvodnik, v katerem pripoveduje nekaj o »malkontentih v SLS«, ki zahtevajo od strankinega vodstva, naj se vrnejo k »pametni politiki«. Ta nasvet naj napiše »Jutro« na naslov svojih ljudi in naj tem, in ne nam, zakliče na ves glas: »Fantje, vrnite se k pametni politiki! Pustite vladne jasli, pustite koruptno demokracijo, pustite žerjavsko podrepaštvo in ne prodajajte koristi in interesov celokupnega

slovenskega naroda za skledo leče! Kaj imate od tega, če se valjate v prahu pred belgrajskimi oblastniki, da vam tu in tam vržejo kakšno obrano in ostrgano kost pod mizo, kakor so jih metali Slovincem na Dunaju celih 50 let še več let kot nagrado za njihovo verno službovanje in hlapčevanje? Ali vam je par tisoč kron strankarskega profita več kakor pa zmaga Slovenstva za svojo slovensko misel? Ali ne veste, da je to, kar uganjate vi v Belgradu s svojim robovanjem, nekaj grdega in ostudnega in samozvestnih mož nevrednega? Svetovna vojna je slovensko ljudstvo vzdržala iz stoletnega hlapčevanja in slovenski narod je danes stare dunajske politike oglodanih kosti sit, ker hoče biti na svoji zemlji svoj gospod in se zato za vladne kosti ne zmeni več, pa naj mu jih meče pod mizo Dunaj ali pa Belgrad. Slovenski narod hoče sedeti pri mizi, razumete, pri svoji mizi, ki jo je pomagal postaviti in ki jo tudi pošteno plačuje. Vi, gospodje pa vstajenja slovenskega naroda ne vidite, ker ste ostali hlapci v svojih dušah in srcih, in zato nas prodajate! Zato vas prosimo, da opustite politiko »milosti« in začnete politiko pravice, ki zahteva in ne moleduje niti pri tujcu niti pri »bratcu«. Pustite politiko vladne milosti, kajti to je politika »blajvajzovstva«, ki jo je nadaljeval kasneje dr. Sušteršič in ki je danes dosegla svoj višek v podrepaštvu dr. Žerjave! Slovensko ljudstvo pa danes, po svetovni vojni, hlačevanje odklanja in kliče vsem politikom: »Fantje, vrnite se k pametni politiki lastnega gospodovanja na lastni zemlji!« — Tako naj zapiše »Jutro« na naslov svojih pristav in na naslov onih »malkontentov v SLS«, ki jih pa menda samo ono pozna in vidi, in naj ne poskuša demoralizirati slovenskega ljudstva z zapeljivim mamonom! Mi »darila«, in če se še tako lepo svetijo, odklanjamo, ker tega, kar je itak naše, naj nam nihče ne »daruje!« V slovenskih žilah teče slovenska kri in ne judovska.

+ Dr. Korošec in dalekovidnost. »Dr. Korošec sam za sebe ni kratkoviden politik« — trdi včerašnje »Jutro«. Popolnoma točno. On nosi celo očala za dalekovidnost.

Pravi obraz liberalne politike.

Prispevek k dogodkom na Zaloški cesti.

Olesilo Jadranske banke ter tej banki udinjnih NSSarjev, »Jugoslavija«, je v zavesti, da zoper »Zvezo delovnega ljudstva« nima nobenega orožja več, privleklo na dan dogodka z Zaloške ceste, ki so se zgodili dne 24. aprila leta 1920.

Na te demagogične članke ljudi, ki o socializmu govorijo, kapitalizmu pa služijo, moramo dati odkrit odgovor. Ta odgovor pa ne velja narodno-socialnim netopirjem in njihovim bogatim švicem od Jadranske banke in Kreditne banke. Z ljudmi, ki mečeta roko za denar in za mandate, se ne spuščamo v razpravo o takih resni zadevi. Naš odgovor velja vsi poštenim slovenskim javnostim, velja slovenskemu delovnemu ljudstvu.

Krščensko slovensko delovno ljudstvo po svojih političnih in strokovnih organizacijah perhorresira nasilne metode. Krščensko delovno ljudstvo stoji na krščanskih temeljih, zato odklanja Marxov materializem. To povemo odkrito in smo že ljudje povedali javno in vričilo tisočev, ki so drugega naziranja. Na tem svojem načelnem stališču bo krščensko delovno ljudstvo vztrajalo vedno in povsod. Če bi med delovnim ljudstvom ne bilo teh načelnih razlik, bi danes ne govorili le o »Zvezi delovnega ljudstva«, marveč o »Stranki delovnega ljudstva«. To je eno.

Iz tega pa je jasno, da je mogoče skupno

delovanje vsega delovnega ljudstva v gotovih socialnih in gospodarskih zadevah, kjer niso tangirana načelna vprašanja. Ta skupna podlaga je dana z enotnim komunalnim programom, ki znači minimum tega, kar obsegajo programi vsake stranke za sel in zalo s tem skupnim komunalnim programom tudi nima nobenega opravka razpravljanje o dogodkih na Zaloški cesti. S takim pisanjem bi nasprotniki radi razbili enotno in krepko fronto delovnega ljudstva. Pa je ne bodel!

Da pa bo celokupna javnost o našem mnenju glede tega poučena, ugotavljamo:

Na Zaloški cesti se je zgodila nesreča. Strelci so padli in žrtve so padle. — Te je obžalovala vsa poštena javnost in jih obžaluje. Dejstvo pa je, da tedanja deželna vlada ni ukazala rebili orožje, da na njen ukaz ni padel nih en strel, se ni prelila niti kapljica krvi. Tedanja vlada, ki je imela skrbeti za red in mir, je skrajno popustljivo postopala napram stekvojočim, čeprav v vrstah štrajkujočih tedaj ni bilo krščansko soc. delavcev.

Toda gotovi ljudje, ki so želeli izven odgovornosti in v okviru varnosti, so že tedaj hoteli napeljati vodo na svoj politični mlin. Slovensko bankokracija je po svojih eksponiranih že tedaj skušala izrabiti tragedijo z Zaloške ceste za to, da se čim prej ona polasti vlade. Polastila se je. In zato imamo danes režim vislic, imamo obznan, imamo teror od zgoraj, bedo in pomankanje.

V taisti »Jugoslaviji«, kjer kopica prodanih NSSarjev dela politične kšefte s krvjo na Zaloški cesti, je en teden pred NSSarski poslanec Deržić pisal, da sta stavko železničarjev leta 1920 na Slovenskem »hotela nasiloma povzročiti le sodruga g. Kopač in pa dr. Brejčev (l) svak g. Vencajz.« Nato g. Deržić dolži tedanja deželno vlado, da ni vršila svoje dolžnosti. Nato navaja poleg resolucije še pismo, ki ga je on (g. Deržić) kot predsednik ZJZ tedaj pisal v Belgrad. V pismu izjavlja g. Deržić, da je resolucija »protest proti nadržanosti, ki so jih med politično stavko na slovenskih železnih cestah vrtili voditelji stekvojočih ob popolni ravnosti državnih organov nad našimi člani. Izjavljamo, da kot svobodni državljani, ki so vsak čas napram narodu in domovini storili svojo dolžnost, zahtevamo zadoščenja.«

Ta resolucija je bila sklenjena 20. julija 1920 in odposlana s pismom vred v Belgrad najbrže še pozneje. Zakaj narodnosocialni voditelji, ki danes na vsa usta kriče o Zaloški cesti, tedaj niso protestirali proti dogodkom 24. aprila, ampak so tedanja deželno vlado le denuncirali, češ da je bila preveč pasivna! To pismo NSS voditelja je najlepši zaговор tedanje vlade in najhujša obsodba sedanjega pisanja NSSarskih predanih kričavcev. Tem ljudem se je očitno zahotelo, da bi bila vlada spustila na demonstrante in štrajkujoče še macedonske vojske z ročnimi granatami! Hinavščina brez primerel!

Pa pride še lepše v tej tradiciji zadevi! Pred seboj imamo pismo, ki ga je 28. aprila leta 1920 pisal tedanji belgrajski vladni sedanji protektor Jugoslovanske zaednice in NSS, kjer denuncira tedanja deželno vlado, češ da je namenoma popuščala in šla štrajkujočim celo na roko. »Deželna vlada v Ljubljani ne samo, da je trnela javne sestanke iz komunistična zborovanja, ampak je dopuščala, da je poleg domačih upornikov (navaja imera) držal revolucionarni govor emisar iz Maribora...« Nato namiguje, da je deželna vlada temu »emisarju« (Vališu) nalašč omogočila beg preko meje. Neto ta dični protektor NSS denuncira pristase SLS v tedanji deželni vladi, češ da so zato »delali akuvaj s komunisti«, ker so proti državi ter so si želeli revolucije, da pridejo po njej do slovenske republike! Za čokaz, da je deželna vlada sporazumno dečala s komunisti, navaja dejstvo, da je bil eden voditeljev štrajkujočih svak tedanjega deželnega predsednika dr. Brejca. (Se-

Packa.

33

Francoski napisal René Bazin — Poslovenil A. B.

(Dalje.)

Na stopnjišču zašušti obleka. Plumet prebledi, pogleda pri priprtihi vratih, ki jih je odprl pes z gobcem, in jih hiti zapirati.

Prepozno je.

Nekdo jih je brez šuma odprl, na pragu stoji vzravnan, v jutranji obleki gospodična Jeanna s svojim bistrim očesom in lepim nasmehom, pogleduje zdaj na Plumeta, ki je ves trd od strahu, sedaj na Dufilleula, ki je še ne vidi.

»Ali sem vas presenetila, gospod?« »Dufilleul se strese in pritisne nehoti sliko k sebi.

»Gospodična... Oh, zares, gospodična, vi ste prišli...«

»K gospe Plumetovi; ali je to kaj čudnega?«

»Ne, gotovo ne... nesporno ne...«

»In nedvomno ne, neres? Ha, ha, ha, kako ste zavzeti nad tako malenkostjo! No, opogumite se, saj se vam ni treba tresti. Prišla sem gori po stopnicah; Black Pearl je pokazal svoj gobček; vedela sem, da njegov gospodar ni daleč. Svojo spremljevalko sem pustila pri gospe Plumetovi in sama sem vstopila na desno mesto na levo. Ali ni tako prav?«

»I seveda, gospodična.«

»Ali jaz sem radovedna in bi tudi rada vedela, kaj tam skrivate.«

»Portret.«

»Dajte ga sem.«

»Prav rad: žalibog je le moj.«

»Čemu žalibog? Saj ste celo lepši kot v resnici, nos je manjši, ne res, Plumet?«

»Ali vam ugaja?«

»Vsekako.«

»In okvir?«

»Je krasen.«

»Torej vam ga podarim.«

»Kako, ali ni bil zame?«

»To se pravi... Ah, kaj, ne, da vam povem po pravici, to je poročni dar, spomin... Ali ni to umevno?«

»I kajpada. Mislim, da mi tudi lahko poveste, za koga?«

»Ali veste, da sedaj že niste več radovedni, ampak vsiljivi?«

»Oh, lejte si no!«

»Da, tako je.«

»Če se vi obnašate tako skrivnostno, se obračam do gospoda Plumeta, da mi stvar razjasni. Gospod Plumet, za koga je?«

Plumet vrti smrtnobled čepico med prsti in se obnaša kot otrok, ki so ga zalotili pri pogrešku.

»Jaz sem le ubog okvirar, gospodična...«

»Dobro, obrnila se bom na gospe Plumetovo, ki gotovo ve in mi bo tudi rada povedala.«

Gospa Plumetova je prisluškovala razgovoru, ki se je razvil v delavnici njenega moža. V tem trenutku vstopi, pripravljena na vse, trese se kot šiba na vodi.

»Ni treba, ni treba, gospodična!« se oglasi Dufilleul. Saj tu ni nobene skrivnosti. Hotel sem vas malo podražiti. Portret je namenjen prijatelju, ki stanuje v Fontenbloju.«

»Gospodu?«

»... notarju Goninu.«

»Hvala Bogu! Kako sta imela oba usmiljenja vreden obraz! Drugič povejte naravnost in odkritosrečno, česar vam ni treba skrivati. Ali me boste še dražili?«

»Ne več.«

»Torej skleniva mir!«

»Proži mu roko. Preden jo je Dufilleul mogel prijeli, spregovori gospe Plumetova:

»Dovolite, gospodična, ne maram, da bi bili pri meni tako goljufani. Kar je rekel gospod, ni res!«

»Kaj ni res, gospa?«

»Da je ta portret za gospoda Gonina ali koga drugega v Fontenbloju.«

Gospodična Charnotova si odpomore od udarca:

»Za koga tedaj?«

»Za neko igralko!«

»Čuvajte se, gospe!«

»Za gospodično Tigro.«

»Nesramnost!« zavpije Dufilleul, »dokazi na dan, gospa, z dokazi!«

»Poglejte narobe,« odgovori mirno gospe Plumetova.

Gospodična Jeanna, ki ni izpustila slike iz rok, jo obrne, prečita in prebledi. Pomoli jo zaročencu:

»Kaj je vendar?« pravi Dufilleul in se skloni.

Zapisano je bilo: »Darovano g. T... bulvar Hausmann, po g. baronu du F... Poslati je v četrtek.«

»Dobro vidite, gospodična, da to ni moja pisava. To je peklenška izmišljotina. Gospod Plumet, zahtevam, da postavite svojo ženo na laž. Napisala je laž; recite, recite jile!«

Okvirar si zakrije glavo z rokami in ne odgovori.

»Kako, Plumet, vi molčite?«

Gospodična Jeanna je prestopila prag.

»Kaj delate, gospodična? Ostanite, saj vidite, da lažete!«

Jeanna je že sredi veže. Dufilleul jo dohiti in prime za roke.

»Jeanna, Jeanna, ostanite!«

»Pustite me, gospod!«

»Ne, poslušajte me! Vse to je nerazumljiva zmota. Prisegam vam...«

V tem trenutku se začuje od spodaj na stopnicah visok glas:

»E, Georges! Ali boš kmalu opravil?«

Dufilleul izgubi pri tem svojo ravnodušnost in spusti Jeannino roko.

daj razumemo tudi oni pasus v Deržičevem članku!

Nikjer besedice pomilovanja nad žrtvami, povsod le očitjanja, da je tedanja deželna vlada delala sporazumno s komunisti!

Na koncu pravi, da ta »boljševiški pokret ne bo prenehal, dokler ga država sama s svojo energijo ne prepreči. A te energije — pravi protektor NSS — v sedanji deželni vladi ni in je nikdar ne bo! Zato je moje mišljenje: Ukiniti deželno vlado! Tako protektor NSS dne 28. aprila 1920 v pismu na belgajsko vlado.

Odprava avtonomije Slovenije, imenovanje kraljevih namestnikov v centralizirani državi — to je lebdelo protektorju sedanje NSS in Jugoslovanske zajednice pred očmi po dogodkih na Zaloški cesti.

In danes se taisti ljudje upajo z držnim žalom priti pred slovensko delovno ljudstvo ter se zgražati nad Zaloško cesto ter obenem proglašati svoj program za avtonomno Slovenijo!

To je politična lumparija prve vrste, hinvastvo najgrše sorte, vredno ljudi, ki so v politiki na prodaj vsakemu, kdor jih hoče kupiti.

Hvala Bogu, da takih ljudi ni v vrstah »Zveze delovnega ljudstva«!

Dnevne novice.

— **Boj proti draginji.** »Jutro« očita JKZ, da so se naši kmetje v svoji resoluciji, ki zahteva odpravo izvozne carine na živino (vsled česar je naš kmet gospodarsko takorekoč ubit), izrekli obenem proti pobijanju draginje in očita resoluciji nedoslednost vsled dostavka, »da naj vlada poskrbi za prehrano prebivalstva v mestih na primeren način.« Mi ne vidimo v tem dostavku prav nobene nedoslednosti. Naše socialno načelo namreč ni tako, kakor je »Jutrovo«, ki enemu daje to, kar je drugemu vzelo, ampak mi pravimo: Če nosi en človek kravato in drugi ne, potem poskrbi, da jo bo tudi še drugi dobil. V tem je razlika in sicer zelo velika razlika. Ni treba kmetom jemati, da uradniki nekaj dobe, ampak pustite kmetom, kar je njihovega, uradnikom pa toliko plačajte, da bodo tudi oni shajali in primerno živeli. Izgovor, da »ni denarja«, ne velja. Zakaj ga je pa dovolj za nove kanone? In dovolj bi ga bilo tudi za uradnike, samo poiskati ga je treba tam, kjer je! Če je bilo mogoče uradnikom zvišati plače od 200 predvojnih kron mesečno na 4 ali 5 tisoč današnjih kron in se svet zadržal tega še ni podrl, jih je mogoče zvišati tudi na 8 in na 10 tisoč kron. Seveda za tako državno upravo, kakoršno imamo danes, to ni mogoče. Krivica pa je in ne socialna politika, pomagati enemu s tem, kar drugemu vzamem! Če je v Belgradu dovolj denarja za stomilijonske privatne »zarade«, ga bo tudi dovolj za uradnike, če bo uradnik pošteno plačan, ga ne bo trla nobena draginja. S prisilnimi cenami pa še nihče ni draginje ubil, in je tudi dr. Žerjav ne bo.

— **Brezdomovinstvo klerikalcev.** Besede, ki jih je govoril na shodu JKZ posl. Brodar, so centralistične »Jugoslovane« okoli »Jutra« silno zbodle. Posl. Brodar je namreč dejal, in sicer popolnoma opravičeno in znanstveno utemeljeno, da je vse govoričenje o »enem narodu« in o »treh plemenih« itd. samo fraza. Zaradi tega nam očita »Jutro« po stari navadi »brezdomovinstvo«, ki ne prizna in ne pozna nad seboj nikogar drugega kakor le rimskega papeža. — To, kar nam očita »Jutro«, je prvič staro in drugič za nič. Mi smo že opetovano naglašali, da proti političnemu sožitju s Hrvati in Srbi v eni skupni državi ne more nihče ugovarjati, kdor še količak slovenski in slovanski čuti. Smo pa tudi odločno proti temu, da kdo Slovence identificira s Hrvati in identificira s Srbi Kdor količak pozna zgodovinski razvoj slovanskih narodov v na Balkanu in kdor pozna naravne razvojne zakone in jih tudi priznava, ta ve, da so Slovenci narod zase, Hrvatje zase in Srbi zase. Pojem »jugoslovane« pa ni nič drugega, kakor znanstven pomožni pojem za označbo skupine narodov, ravno tako, kakor je pojem »slovane« znanstvena označba za še širšo skupino narodov. Čudno je, da se naši centralisti ogrevajo le za »jugoslovantvo« in ne raje za »slovanstvo«! Zakaj dalje ne zahtevajo od Čehov, Poljakov in Rusov, naj se imenujejo »severoslovani« in naj svoja posebna imena zataje? Kdor si je na jasnem glede pojmov »narod«, »pleme« in »pleme«, ne bo našel v trditvi posl. Brodarja prav nič »brezdomovinskega« ali »rimskega-papeškega«, ampak nekaj samoposebi umevnega, resničnega in dejanskega, prazno frazo pa bo našel v »Jutrovi« teoriji o »narodnem edinstvu«, podobnem strahu, ki je v sredi votel, okoli kraja ga pa nič ni. Kar je izrekel posl. Brodar, temelji na znanstveno dokazanih dejstvih, »Jutrovi« nauki pa izvirajo iz politične želje za nadvlado enega »plemena«, kateremu centralisti slovenske narodne interese za skledo leče prodajajo.

— **Mešetar dr. Šusteršiča v Belgradu.** V Belgradu smo prejeli sledeče poročilo: Danes, 11. t. m. se je pripeljal v Belgrad

agitator dr. Šusteršič odvetnik dr. Vladislav Pegan. Imel je sestanke s pristajši Samostojne kmetijske stranke in dolgo konferenco z eksponentom radikalne stranke v Sloveniji dr. Leopoldom Lenardom. Zdi se, da je dr. Pegan prišel v ofielni misli, s katero ga je poveril dr. Šusteršič. — To poročilo vse naše dosedanje informacije samo potrjuje. Kulturnobojni SKS čestitamo na tej akviziciji in želimo novemu glasilu, ki ima iziti v kratkem času, manj žalostnega konca, kakor si ga je brez potrebe pripravil nekdanji vodilni politik SLS. Druzega k tej »svet pretresujoči« vesti, ki jo objavljamo zgolj kot politični kronisti, nimamo dostaviti.

— **Smrtna kosa.** V Trebnjem pri Mokronogu je umrl g. Josip Zoré, oče vseučiliškega profesorja in konzist. svetnika dr. Jan. Ev. Zoré. — V Naklem pri Kranju je umrla včeraj popoldne gdnja Marija Ažman, posestnica in trgovka po polletni mučni bolezni v starosti 61 let. Pokopali jo bodo v ponedeljek ob 9. uri popoldne.

— **Kmetijski pouk po deželi.** Oddelek za kmetijstvo priredi na poučnih sestankih po deželi sledeča predavanja v drugi polovici novembra in sicer: 1. v nedeljo, dne 19. nov. v Višnji gori (pom. okr. ekonom. Jereb o živinoreji), 2. v ponedeljek, dne 20. nov. v Cerknici (pom. okr. ekonom. Matjašič o sadjarji in o pripravi lege in zemlje za sajenje sadnih dreves), 3. v nedeljo, dne 26. nov. v Hodošici (pom. okr. ekonom. Matjašič o živinoreji in o napravi gnojiliš in uporabi umetnih gnojil) in v Šmihelu pri Novem mestu (okr. ekonom. Kafol o ravnanju z moštom, o gnojenju travnikov in pridelovanju krme).

— **Zahvala generala Dokića.** G. pokrajinski namestnik Ivan Hribar je prejel od g. generala Dokića, ki se je te dni odpeljal na svoje novo službeno mesto v Belgrad, nastopno brzojavko: »Vam in bratom Slovincem se prisočno zahvaljujem za slovo. Moje službovanje v Ljubljani mi bo ostalo v spominu kot najlepša doba moje vojaške službe. Živeli bratje Slovenci! General Dokić.«

— **Pucelj in Sokoli.** »Slov. Narod« poroča: Ob priliki priprav za I. jugoslovanski vsesokolski zlet je minister Pucelj zletni odbor v vseh zadevah, v katerih se je obračal na njega, tako izdatno podpiral, da je bila marsikatera zadeva hitro in ugodno rešena. Starešinstvo J. S. S. je smatralo za svojo dolžnost, da izreče ministru Pucelju iskreno zahvalo za njegov trud ter mu izroči v spomin krasno izdelano Dolinarjevo plaketo »Kralj Matjaž«. Dne 8. t. m. je deputacija starešinstva izročila br. Pucelju, ki se je mudil v Ljubljani, to plaketo, pri kateri priliki je br. starosta dr. Ravnihar ponovno poudarjal zasluge ministra Pucelja za prireditve vsesokolskega zleta ter mu izrekel zahvalo Sokolstva. Minister Pucelj se je vidno ganjen zahvalil za to pozornost ter poudaril veliki pomen vsesokolskega zleta ter tudi njegov vpliv na razmere v državi.

— **Kralj Matjaž in minister Pucelj.** Jugoslovanski Sokoli so podarili g. ministru Pucelju lepo Dolinarjevo plaketo »Kralj Matjaž«. Ko je stari kralj Matjaž v svoji duplini bral to vest v »Slov. Narodu«, je žalostno vzdihnil: »Nesrečni Dolinar!«

— **Poslanca dr. Gosar in Gostinčar** sta stavila na ministra za soc. politiko vprašanje zaradi nameravanega znižanja carine na izvoz prašičev in živine. Opozorila sta ga, da bi odprava ali znižanje carine odprlo zopet na stečaj vrata naraščanju draginje, zlasti ker bi se v tem slučaju vlada ne mogla več dolgo upirati zahtevi veleposrednikov in veržnikov, da se zniža tudi carina na izvoz žita. Zaradi tega protestirata poslanca z vso odločnostjo proti omenjeni nameri ter zahtevata, da se sedanja carina na izvoz ne odpravi. 15. t. m. ob 8. zvečer bo predaval v dvorani Rokodeljskega doma.

— **Napad na našega veleposlanika v Atenah.** Našega veleposlanika v Atenah g. Balugdića so napadli pri povratku s kraljevega dvorca, kjer je bil sprejet v avdijenci, neznani lopovi in mu odvzeli 150 drahem. Več ni imel pri sebi.

— **Dvorski svet.** Včeraj popoldne se je sestalo več članov dvorskega sveta, ki so razpravljali o vprašanju princa Jurja. Kaj so sklenili, ni znano.

— **V zadregi zaradi Kemaipaše** je mariborski »Tabor«. Kemaipaša sili v Evropo in na našo mejo — torej proč z njim! Na drugem mestu pa pripoveduje, da je Kemal odstranil sultana, ki je obenem tudi nekak turški »papež« — ja, kako naj ga sedaj hvali?

— **Morski volkovi in industrija.** V Združenih državah se je ustanovila posebna industrija za strojenje kož morskega volka. Usnje je izvrstno in neprimerno cenejše nego vsako drugo. Na lov na morske volkove ob obalah Floride in Nortkaroline je odšlo celo ribiško brodogradje. Sedaj bodo morski volkovi briko občutili, kaj se pravi imeti kožo, ki je za industrijo porabna.

— **Prvi ženski sodnik v Jugoslaviji.** Povodom prošnje gđe. dr. Winter v Zagrebu za sprejem v državno sodno službo je justični minister te dni izdal načelni odlok, v katerem pravi, da ni nobenih ovir za sprejem ženskih oseb v sodno prakso, ako imajo potrebno kvalifikacijo. Tako dobimo v Jugoslaviji pr-

vega ženskega sodnika. Kdaj dobimo žensko volivno pravico?

— Opozarjamo na oglas novo ustanovljenega podjetja »Zora« jugoslovanska zavarovalna d. d. v Mariboru, ki razpisuje subskripcijo delnic. 4780

Štajerske novice.

Š Trgovski gremij za celjski okoliš se je ustanovil te dni; za načelnika je bil izvoljen Viktor Piliš, trgovec v Zalcu.

Š Skupaj živele, skupaj umrle. V Framu sta skoraj istočasno umrli 90 letna Katarina Kotnik in njen 92 letni mož Jožef Kotnik. Pokopali so ju skupaj. Pokojnika sta živele najprej v Slivnici in lastni hiši; ta jima je l. 1920. pogorela, nakar sta se preselila k hčeri v Fram. Kotnik je bil spreten tesar in je svoje rokodelstvo opravljalo do pred dvema letoma. Na vprašanje, kako se je ohranil tako dolgo čvrstega, je Kotnik odgovoril: »Pil in kadil nisem nikoli, jezil sem se zelo malo, vedno pa sem pridno delal. Zgodaj sem hodil spat, a zgodaj sem tudi vstajal.«

Gospodarstvo.

g Podaljšanje roka za žigosanje predvojnih posojil bivše Avstro-Ogrske monarhije do 15. decembra 1922. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno, da je g. fin. minister z odločbo D br. 25.585 z dne 6. novembra t. l. odredil: 1. Do 15. decembra 1922 se morejo v zmišlu pravilnika D br. 4019 iz leta 1920 (Uradni list št. 97 od 23. avgusta 1920) še podpisati in žigosati obveznice predvojnih posojil bivše avstro-ogrške monarhije, katerih lastniki doslej še niso bili dali žigosati. Podpisale in žigosale se bodo tudi obveznice predvojnih posojil, ki so bile deponovane in so se nahajale v inozemstvu ter so bile vrnjene lastnikom in vnešene v našo državo, brez ozira na to, ali so žigosane z inozemskim žigom ali ne. Vse obveznice, ki so bile vnešene v našo državo, pa doslej še niso žigosane z našim žigom, se morajo predložiti radi žigosanja. 2. Obveznice vojnih posojil se ne bodo več popisovale in žigosale, zato naj se ne predlagajo več. 3. Gornji rok za žigosanje se po sporočilu reparacijske komisije ne bo več podaljšal. Lastniki nežigosanih obveznic predvojnih posojil, ki obveznic do gornjega roka ne dajo žigosati, bodo trpeli škodo, ker se take obveznice ne bodo upoštevale pri razdelitvi dolgov in jih naša država tudi ne bo mogla zamenjati. 4. Prošnje za naknadno žigosanje je z obveznicami vred predložiti generalni direkciji državnih dolgov v Belgradu. 5. Prošnje je opremiti s kolkom po zakonu o takсах.

g Zilni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žito sledeči kurzi: pšenica 13.80—14.00 K, oves 9.80 K, pšenična moka (št. 0) 20.00—20.75 K. — Tendence bolj čvrsta.

g Poštni čekovni promet v Srbiji in Crni gori. Po naredbi ministra za pošto in brzojav je z 10. novembrom uveden poštni čekovni promet za Srbijo in Crno goro. Dosedaj pridejo v poštev samo večja mesla.

g Stanje papirnatega denarja v Avstriji. Na podlagi zadnjega izkaza avstrijsko-ogrške banke je sedaj v Avstriji za 2 milijona 907 milijard n. a. kron papirnatega denarja v prometu. Od poslednjega izkaza se je stanje papirnatega denarja pomnožilo za 278 milijard n. a. kron.

g Izvoz jaje iz Romunije. Romunska vlada je zopet dovolila izvoz jajc.

BORZA.

Curij, 11. nov. (Izv.) Pešča 0.22%, Berlin 0.06%, Italija 24.15, London 24.39, Newyork 546.75, Pariz 35.15, Praga 17.50, Dunaj 0.0074, Bukarešt 3.42, Sofija 3.83, Zagreb 2.25, Varšava 0.03%.

Kazen in nje odmera po projektu kazenskega zakona.

V soboto dne 11. novembra 1922 je o navedenem predmetu predaval v društvu »Pravnik« gospod predsednik ljubljanske deželne sodišča, dvorni svetnik Regally. Razpravljaj je najprej o razmerju med kaznimi in varnostnimi odredbami, katerih dosedanja zakonodaja ne pozna. Dalje je govoril o kaznih, ki bodo deloma onečašujoče, deloma pa ne (ustodija honestia). Onečašujoče kazni so po projektu smrtna kazen, robija, ki nekako odgovarja dosednji težki ječi, docela pa »Zuchthaus« po nemškem kazenskem zakonu in žalidž po češko-slovaškem osnutku kazenskega zakonika. Nasprotno pa ne bodo po projektu založenje, zatvor in denarna kazen onečašujoče. Prve vrste kazni bo prisojali takrat, kadar pojde za zločinstva, ki temelje na nizkotnih nagibih, sicer se pa bodo dosojale neonečašujoče kazni. Razen teh glavnih kazni predvideva projekt tudi sporedne kazni. Te naj bodo izguba državlanske časti, policijski nadzor, proti kateremu je nastopal z vso odločnostjo, izgon, izguba službe, zabrana izvrševanja poziva ali obrta in pa odvzelo golovih predmetov. Zanimiva so bila izvajanja o varnostnih odredbah, njih bistvu in njih namenu. Varnostne odredbe bodo: zadržanje nevarnih povratnikov v zavodu po prestani kazni, oddaja povratnikov, ki so kot vlačugari, prosjaki ali polepuhi izvršili kako krivično dejanje, v delavnice oddaja neuračunljivih storilcev krivičnih dejanj in onih z zmanjšano uračunljivostjo v zdravilnice ali čuvavnice, zabrana posejanja krčem listim, ki so izvršili kako krivično dejanje v pijanosti in oddaja pijancev, ki so izvršili krivično dejanje, v zavode za pijance. Predavatelj je načeljen nasprotnik smrtne kazni, ki bi jo mogel le v najskrajnejšem slučaju smatrati za dopustno le v prav posebno izrednih

razmerah, ako ne bi nobeno drugo sredstvo več izdalo, pa tudi tu le prav izjemoma proti najhujšim krivcem. Posebno skrb kaže projekt za mladoletne, ki jih deli v tri skupine: otroke do 14 let, mlajše mladoletnike od 14. do 18. leta in starejše mladoletnike od 18. do 21. leta, o čemer je potem razpravljaj. Vse te nove določbe so izredno zanimive in bomo o njih o priliki še razpravljali. Ker ni bilo možno zaradi obširnosti obdelati vse stvarine, si je predavatelj pridržal dolžna izvajanja za prihodnje predavanje, ki bo bodočo soboto, dne 18. novembra ob pol 5. uri popoldne v kazenski dvorani justične palače št. 79. Govoril bo osobito o odmeri kazni, o izrednem ublažanju kazni in o pogojni obsodbi. Takrat hoče tudi podati vsaj bistvena načela projektiranega izvrševanja kazni in pogojni odpust kaznjencev proti preklcu. Ker je že pri večeršnjem predavanju omenil, da se bodo kazni izvrševale v širih stopnjah, katerih vsaka kasnejša je dokaj milejša od prejšnje, je pričakovali res zanimivih podatkov o smernicah projekta, ki, kakor izhaja iz večeršnjih izjavaj, stoji na vsesokoli modernem stališču in hoče udeleževati vse moderne pridobitve kazensko-pravne literature in s tem kriminaliteto kolikor le možno omejiti, zlasti pa mladoletnike obvarovati pred žigom obsodbe, ki so ga morali doslej često nositi vse življenje in pa pred še večjim po-švarjenjem v kaznilnicah.

Ljubljanske novice.

lj Ob svoji petindvajsetletnici priredi SKSZ v ponedeljek, 13. novembra t. l. ob pol 8. uri zvečer v dvorani Ljudskega doma skromno proslavo, na katero tem potem najviljudneje vabi vse prijatelje krščanske prosvete. Spored je sledeči: 1. Nastop mešanega pevskega zbora »Ljubljane«: a) E. Adamič, Večerna I. b) Dr. Kimovec, Zvonovi pritrkavajo. c) P. H. Salner, Sašek kordolasek. d) O. Dev, Njega ni. e) St. Premr, Pesem žrjavov. 2. Slavnostni govor predsednika SKSZ. 3. Dr. J. E. Kiek, Turški križ. II. dejanje. Izveja Ljudski oder. 4. Nastop Orlov in Orlic. Začetek ob pol 8. uri zvečer. — Vstopnina: Parter I.—VI. vrsta: 8 Din, VII.—VIII. vrsta: 7 Din, IX.—X. vrsta: 6 Din, XI. vrsta: 5.50 Din. Galerija I. vrsta: 7 Din, II. vrsta: 6 Din, III. vrsta: 5 Din. Balkon 6.50 Din. Štranski parter 5 Din. Stojšče 2 Din. V predprodaji se dobe vstopnice v trafiki v »Unionu«. — Odbor SKSZ.

lj Program Jugosl. Zajednice je izšel včeraj v »Slov. Narodu«. Moramo reči, da so gospodje to sitno reč dolgo študirali in natančno pretuhitali program, ki ga je izdala »Zveza delovnega ljudstva«. — Celo komunalno banko so dali na program. Da pa ne mislijo ž njo tako zares, je izdal že tiskarski škrat, ki je iz nje naredil »komunalno« banko, ker gospodje vedno mislijo na komuniste. Ja, tiskarski škrat je poreden!

lj Prosveta Krakovo-Trnovo. Dramatični odsek uprizori danes zvečer ob pol 8. uri v dvorani Kolesijske ul. 1. igro v 5. dej. »Lovski tat«. Vsi prijatelji dobre igre vabljeni! Vstopnice se dobe čez dan istotam.

lj Martinov večer v Rokodelskem domu. Danes zvečer ob 8. uri bo v dvorani Rokodelskega doma običajni Martinov večer kat. društva rokodelskih pomočnikov. Na sporedu so pevske točke društvenega pevskega zbora, veseloigra »Dva gospoda in en sluga«, kuplet, ki jih pojeta g. J. Ložar in g. V. Rudolf in tombola z bogatimi dobitki. Vstopnina 3 dinarje.

lj Predavanje v Rokodelskem domu. V sredo, 15. t. m. ob 8. zvečer bo predaval v dvorani Rokodelskega doma primarij dr. Anton Breclj o zdravstvenih nevarnostih obrtne mladine. Na to predavanje, ki ga bo g. predavatelj nadaljeval 22. in 29. novembra, ljubljanske obrtne kroge in zlasti mladino, posebno opozarjamo. Zdravje je dragocen zaklad mladine. Blagor mu, kdor najde v mladosti večnega vodnika, ki mu da pripomočkov za ohranitev tega neprecenljivega zaklada. Kot tak spreten vodnik je pa znan dr. Anton Breclj. Zato obisk njegovih predavanj posebno priporočamo.

lj Sentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani vabi svoje člane in prijatelje prosvetne organizacije k Martinovemu večeru, ki bo danes v društvenih prostorih. Začetek ob 7. uri. Spored raznovrsten.

lj Himen. Poročil se je včeraj popoldne v trnovski cerkvi gospod Ivan Stresen, strojni stavec Blaznikove tiskarne, z gospodično Lojzko Moretovo. — Obilo sreče!

lj Komercialni tečaj na drž. trg. akademiji. — Začetek predavanj 15. novembra t. l.

lj Osrednja zveza javnih namestencev in vpokojencev ima nujno sejo širšega odbora v četrtek 16. t. m. ob 20. uri na magistratu. Dnevni red: odobrenje zapisnika zadnje seje, poročilo predsedstva, izredni občni zbor. Vsak delegat naj stori svojo dolžnost! — Predsedstvo.

lj Restavracija Union je danes zvečer radi koncerta hrv. pevskega društva »Lisinski« odprta do 12. ure.

lj Umrli so v Ljubljani: Alojzij Vanino, brusač, 36 let. — Frančiška Srebrnjak, žena grogovnega delavca, 30 let. — Katarina Bizjak, gostilničarka, 51 let. — Marija Mikše, služkinja, 33 let. — Matevž Kurnik, delavec v p., 71 let. — Josip Babšek, posestnik, 57 let. — Frančiška Juvanec, uradnica, 22 let. — Marija Gregorutti, mestna uboga, 73 let. — Marija Kern, zasebnica, 60 let. — Brigita Benedik, branjevka, 63 let. — Zdenko Hilbert, visokošolec, 22 let.

lj Dolgokraki pumpež, ki že nekaj let slepari po Ljubljani in z različnimi pretvezami izvajlja denarna posojila od lahkovernih ljudi, je zadnjič čas podvojniti svojo dosedanje podjetnost. Zaujajoc neprevdnosti svojih žrtv obrede po cele ulice, tvrdko za tvrdko, dokler mu kdo res ne nasede in mu posodi običajnih 400 K, katerih ne bo videl nikdar. Takih dolgov ima ta zanemarjeni alkoholik nad sto tisoč. Pred kratkim

je »haziral« po Štepanji vasi. Tam so bili ljudje pametnejši od Ljubljancev: odšel je praznega žepa. Na Karlovski cesti pa je te dni izvalil nekemu lahkovernežu 400 K pod pretezo, da ima ženo na smrtni postelji; seveda ni in ni bil nikdar oženjen.

Ij Kakor čujemo, prevzame g. Viljem Bizjak, družabnik tvrde V. Bizjak in drug v Rog. Slatini obče znano parno pekarno g. A. Jenko-ta na Gospodski cesti. Kdor pozna поближе Zdravilišče Rog. Slatino in s tem tamkajšnje slovečo pekarno te tvrde, ve, da dobimo v Ljubljano velikomestno pekarno, ki bo zadoščala v vsakem oziru potrebi res dobrega in finega peciva.

4872

Prosveta.

pr Koncert pevskega zbora »Lisinski« iz Zagreba. Občinstvo opozarjamo, da je za koncert »Lisinskega«, ki se vrši danes, v nedeljo zvečer ob 8. uri v dorani hotela Union — na razpolago še zelo veliko število vstopnic. Vstopnice se prodajajo danes dopoldne od 8.—12. ure v trgovini Glasbene Matice v poslopiju Filharmonične družbe na Kongresnem trgu in pa od 7. ure dalje zvečer pri koncertni blagajni v hotelu Union. Občinstvo prosimo, da poseti ta koncert, ki bo nudil izreden užitek, saj je zbor »Lisinskega« znan kot eden najboljših naših pevskih zborov in ki je že parkrat nastopil v Ljubljani z največjim uspehom.

pr Muzika Dravske divizije. K najodličnejšim domačim skladateljem spada Risto Savin. Poleg klavirskih, komornih skladb, solospelov itd. nam je napisal operi »Lepa Vida« in »Gospodski sen«. Savinovo najnovejšo skladbo »Čajna punčica« bo pa izvajal kapelnik dr. Čerin na svojem prvem simfon. koncertu dne 20. t. m.

pr Simfonični koncert »Zveze godbenikov za Slovenijo« se je vršil v petek 10. t. m. v Unionu pod vodstvom opernega kapelnika Lovra Matačiča. — O Matačičevih dirigentskih zmognostih smo dobili že lansko leto, takoj ko se nam je predstavil v operi kot gost — slišali smo samo Carmen izpod njegove taktirke — jako dober vtis. Še nismo vedeli, da imamo gosta v hiši, niti videli ga še nismo, še manj poznali njegovo ime, pa smo prašali: Kaj pa je danes, kdo danes dirigira? Čutili smo roko, ki se ji je orkester po njeni mili volji pokoril, vedeli, da je nekdo, ki mu gre za precej več kot za točno reprodukcijo not: moža, ki z umom obseja in s srcem doživlja skladbo kot celoto, pa mu navzlic temu, bolje: prav zaradi tega — niti najneznatnejši drobec ni premalen, da bi ga prezrl ali kot brezpomembnega odbrnil. In prav takega se nam je pokazal to pot kot dirigent velikih simfoničnih del: razboritega, preudarnega, ki nima skladbe samo v očeh, ampak v glavi, v spominu — hkrati ognjevitiga, ki mu skladba razvzema srce, ki tenko prisluškuje celo komaj zaznavni notranji rasti, kaj še le, če se razvoj kar javno že po zunanje očituje! Naj sprejme kot veliko pohvalo besedo, da brezizraznih mest niti pri »nebeško dolgočasnem« Brucknerju nismo kaj čutili, da bi si bili n. pr. srednji stavek v finalu morda za prav rahel občut hitreje želeli. Izmed skladb sta pač najsilnejše učinkovala Čajkovskij s fantastično, v celoti nekoliko mračno pobarvano uverturo »Romeo in Julija« — posebno lepo so nekaj kratov zvenela pihala — in Wagner »Siegfriedova smrt« v nje ogromni sili, ki se mrtvaški koračniki za razdejanjem sodnjega dne menda ne bo treba prida bolj uničujoče in pretresljivo uničujoče glasiti. Hvaležni smo bili za ta drobec, dobro nam je pokazal mojstra nasičenih barv in titanski prometejskih nagonov. — Smetana (Predigra k »Poljubu«) je pač vedno Smetana: preprost, jasek, ljubeč, priljuden, mojster glasbene oblike. Pri Brucknerju (3. simfonija) sta bila pač najlepša mirni adagio s klasično zamišljeno gorko temo in veselo brezstrastveno rajanje v scher-

zu. Koncert je bil užitka poln, tudi obisk, upamo, toliko dober, da smemo zaupno pričakovati nadaljevanja.

pr Operni libreto. — Pravkar je izšel 3. zvezek opernih libretov: Komična opera v dveh dejanjih »Seviljski brivec«, spisal Cesare Sterbini, vglasbil G. Rossini, poslovenil H. 56 strani. — Cena 3 Din.

pr Razdelitev Nobelovih nagrad. Švedska akademija je priznala Nobelovo nagrado: za literaturo 1922 španskemu dramatik Beneventiju, za fiziko 1922 Riels Bohru v Kodanju, za kemijo 1921 F. W. Astonu v Oxfordu, za kemijo 1921 F. W. Astonu v Cambridgeu, za fiziko 1921 pa Albertu Einsteinu.

Narodno gledališče.

DRAMA.

Nedelja, 12. novembra ob 8. uri popoldne, KROJČEK-JUNACEK, Mladinska predstava — Izven; ob 8. uri zvečer SVATBA KREČINSKEGA — Izven.

Ponedeljek, 13. novembra SVATBA KREČINSKEGA — Red D.

Torek, 14. novembra — Zaprto.

OPERA.

Nedelja, 12. novembra JENUFA — Izven.

Ponedeljek, 13. novembra — Zaprto.

Torek, 14. novembra SEVILSKI BRIVEC — Red B.

Iz Gledališke pisarne. Prva mladinska predstava v tekoči sezoni se vrši v nedeljo, dne 12. t. m. ob treh popoldne. Vprizori se Görnerjeva pravljica igra v štirih slikah z godbo, petjem in baletom, v režiji g. Danila »Krojček-junacek«. V torek, dne 14. t. m. se vprizori v opernem gledališču na novo študirana klasična buffoopera Rossinijeva »Sevilski brivec«. V glavnih vlogah nastopijo: koloraturno vlogo Rosine poje kot gost gospa Pavla Lovšetova, don Basilijs g. Beletto, naslovno vlogo brivca Figara g. Levar, grofa Almaviva g. Kovač, zdravnika Bartola g. Zupan. Dalje sodelujejo gospa Smolenskaja, g. Banovec, g. Zorman, g. Pugelj in g. Perko. Opero dirigira g. Neffat in režira g. Sevaštjanov. Deloma nove dekoracije je naslikal g. Skružny. Predstava se igra za red B.

Janačkova »Jenufa« v naši operi. Z Janačkom je vzšlo novo solnce na obzorju češke dramatične glasbe. Nočemo ga primerjati največjemu — Smetani — ne kakor da bi ga imeli za manjšega, ne, ampak zato, ker je našemu čuvstvom tako blizu, da bi bilo nepristransko sodbo komaj moči podati. Če kaj damo na prvi, komaj s čim skaljeni sluh in primerjanje samo rahlo nakažemo, bi dejali, da je dramatičnost Janačkove glasbe v globinah, pa se z neznano gibko tvorno silo dviga na površje: v hipu da vsakemu čuvstvu, vsakemu dejanju in gibu najprimernejši glasbeni izraz. Poleg tega zna ustvariti prečudno občutje, z najpreprostejšimi sredstvi pogosto, tako da se zdi njegovo postopanje v glasbovornih prvinah večkrat, če že ne naravnost skopo, pa vsaj silno varčno; kar pa nikakor ne dela viša stvariteljske nespretnosti ali čuvstvenega uboštva, temveč vedno izbrane omejitve, ali celo dražljive preprostosti.

Vzemimo samo karseda preprosti začetni motiv v ksilofonu;¹ takoj našo domišljijo prestavi na deželo, kjer v poletni vročini lahen vetrč žene nemirni klepec — in čula podeželske idile se ne moreš obraniti; ko hočemo pozabiti, nam ga isto klopotaenje iznova in iznova vzbudi. Ali: nepopisno živahni, naravnost razposajeni, pa prav v ničemer robati nastop nabornikov, s presenečljivo tenkim sluhom in neverjetno izčiščenim okusom uvedena godba kmetijskih godcev s tislum značilno cvilečim in enako značilno drobolečim visokim klarinetom. S kakim estetičnim čarom je znal očariti ta, po svoji naravi neotesani prizor z vinjenimi mladenci in hrupnim kmetijskim plesom, navzlic temu, da je porabil samo harmonijo kmetijskih godeb: toniko in dominantno in ju še na vso moč poudaril, pa kako je znal njih ubatost odobiti rogove, n. pr. z dražestno znižano šestjo stopnjo. — Ali tisto nepopisno mehko, pa vendar z neko ostrino (tritonom), bolestjo napojeno, uspavavno, pa vendar vzne-

¹ Za ljudi, ki težko mislijo slovenski, je prvina = clement; varčen = ekonomičen; izbran = eleganten; dražljiv = pikanten.

² Pri ksilofonu se točile na votle lesene palice, ki dajo kratek, zastrt glas.

mirujoče snovanje začetkom II. dejanja, ki se iz malih, drobnih glasbenih misli razvije v močnejši val, da polegne s seboj v nje ponosu smrtno ranjeno ženo in jo pokrije, pa se hkrati razljuje v božajoče nežni, skrajno enostavni motiv za veličastno molitev »Zdravo Kraljico«, ki se venomer trga iz globin v bolesti trepetajočega srca. To je psihološki eden najlepših biservov te umelnine. Glasbeno bo pač II. dejanje vsled svoje notranje lepote najsijajnejši del te opere, dasi moramo reči, da tudi III. dejanje nič manj silovito ne zraslo in se še silneje slopnjuje, ne pozabivši iskreno, otroški občutenega nasprotja v ljubki dekliški pesmici. Da opera tako močno učinkuje, mnogo pripomore tudi drama kar taka, polna resnične tragike, ki je ukoreninjena v srčnih globinah blagega, neizkušnega, v svoji preveliki zaupnosti prevaranega dekleta in sramoti zapadle ponosne, odločne žene, tragike, ki tem silneje udarja, čim bolj otroško, preprosto in onemoglo se javlja prevarana duša. Toliko o operi somi, ki je ena najsijajnejših glasbeno-dramatičnih tvorb naše dobe.

Danes smo še lo, da smo za Matačiča z njegovim znanjem, glasbenim čutom in — lasti no! leati — temperamentom lahko Bogu hvaležni; Thierry-Kavčnikova svojih odličnih pevskih in igralskih vrlin vsaj v Ljubljani ni nikoli v taki meri pokazala. V II. dejanju zlasti sta z Lewandowsko — ki je to pot tudi v marsičem nadkrčila naše pričakovanje — ustvarili — malo, da ne rečem — čudno lep vzorec za cerkveno in pastorko. Izmed ostalih naj omenimo Simenca, ki ima vse lastnosti za izvrstnega junaški tenor, dobro se je držal. Vendar pa se zdi, da je zanj neka nevarnost: zračni curek pri e in zlasti pri a se mu hoče po uših razlesti, česar je nekoliko krivo tudi premikanje ušnic, čeljusti med peljem. Sovilski, če ne poje s prilikom v grlu, je dober, pritiska pa v višino skoro kar redno; srednjo lego ima včasih prav mehko (mezza voce). Šfiligojeva je dosli dobro pela, morda bo še koj dobrega iz nje. Cvejić je nekoliko krhek, pa bi čisto lahko bil, če bi se potrudil za pravilno vokalizacijo. — Izkratka: Opera je tudi v naši priveditvi zelo vredno pogledati.

Ljudski oder.

Nedelja, 12. novembra: »Hlapec«.

Nedelja, 26. novembra: »Kirke« (Verziška komedija.) Noviteta.

Predprodaja vstopnic zvečer od 5. do 7. ure, v nedeljo od 9. do 12. dopoldne in popoldne od 3. ure naprej do začetka predstave v pisarni Ljudskega odra.

Iz pisarne Ljudskega odra. Igra »Hlapec« veselo igra v štirih dejanjih, ki se igra prvič na slovenskem odru, se na splošno željo občinstva ponavlja v nedeljo, dne 12. novembra. P. r. občinstvo se opozarja, da se ta igra ne bo več igrala v tej sezoni, ker bi se morala si cer predružititi repertoar odra. Kdor hote torej videti to lepo uspelo veseloigro, na ne zaudi prilike in si jo v nedeljo na Ljudskem odru ogleda.

Učiteljski vestnik.

4 Zborovanje podružnice Slom. zv. za kranjski in radovljiški okraj se prične v Trzinu v ponedeljek, t. j. 12. t. m. ob 10. dop. v Našem domu. Spored predavanj 1. Šolski in podeželski odri (g. J. V.). 2. Državljanstva vzgoja (g. R. P.). 3. Vzgoja deklic (ga A. P.-k.). Po predavanjih občni zbor. Na veselo svidenje!

Podružnica »Slomškove zveze« za kočevski okraj ima v soboto dne 18. t. m. svoje zborovanje — občni zbor — v Ortneku po prihodu dop. vlaka. — Predaval bo tov. nadučitelj Alojzij Intihar o razvoju pevskega puka. — Za kosilo se je zglasiti A. Cvaru, restavratiju v Ortneku. Pridite vsi! Na svidenje!

Cerkveni vestnik.

c Cerkev sv. Jožefa. Danes zvečer ob 6. uri slavnosten govor na čast sv. Stanislavu, zaščitniku novincev in slovesne litanije.

c I. in II. Marij. kongr. v zavodu sv. Stanislava v št. Vidu prosita svoje člane, ki so v zadnjih treh letih zapustili zavod, da pošljejo svoje naslove, da moreta razposlati posvetitve za 8. dec. (praznik Brezmadežne).

c Za provinciala frančiškanske provincije v Dalmaciji je bil na kapitulju 4. t. m. v Splitu znova izvoljen o. Ante Cikojević.

Orlovski vestnik.

Album brnskega tabora izide v decembru. Obsegal bo 14 slik (3 slike Jugoslovancev vmes) na finem japonskem žoltem papirju. Kdor ga naroči do 1. dec., ga dobi za znižano ceno 30 Kč. Naroča direktno ali preko J. O. Z. v Brnu (C. O. S. Nova ulica 8.). — J. H.

Turistika in sport.

Ponovna tekma Ilirija: Primorje. — S. K. Primorje se je odzvalo pozivu k ponovni tekmi in nastopi danes ob 15. uri drugič proti Iliriji. Po dogovoru se vrši tekma na igrišču Ilirije pred drž. kolodvorom. Igro bo vodil sodnik iz Zagreba. Prvenstvena tekma 5. t. m. je končala kakor znano z rezultatom 8:1 za Ilirijo, česar Primorje deloma ni priznavalo kot reelen izid. Današnja tekma, ki se igra na brezhibnem terenu ilirjanskega igrišča, bo za oba kluba interesantna preizkušnja. Za tekmo vlada v naši sportni javnosti nenavadno zanimanje. — Predigra med Slovanom in rezervno Ilirijo se prične ob pol 14.

Jugoslovanski zimskosportni savez naznanja gospodi smučarjem in sankcačem, da se bodo sprejele male naročbe za smučarski kroj samo še v ponedeljek in v torek 13. in 14. t. m. od 14. do 18. ure popoldne v pisarni sportne zveze (Narodni dom), kjer so na ogled tudi vzorci in cene sukna. Blaga se bo naročilo samo za toliko krovov, kolikor bo za nje prišlaencev. — Jugoslovanski zimskosportni savez.

Poizvedovanja.

Zgubila se je večeraj popoldne od 3. do 4. od Uniona do kolizeja rjava kožuhočinasta kapa. Najdijel naj jo odda proti visoki nagradi pri vratarju Uniona.

Zlat prstan se je našel. — Dob se na Glincah, št. 128.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI priporoča cerkv. zborom za adventni in božični čas: Faist Dr. Ant. 12 adv. pesmi za mešani zbor. Partitura Din 12, glasovi po Din 2. Foerster Ant. cantica sacra za moški zbor (III. del) Din 20. Foerster Ant. 12 cerkv. pesmi za mešani zbor. Din 8. Grum Ant. Adventne pesmi za mešani zbor. Part. Din 6, glasovi po Din 2. Grum Ant. Odpevanja pri lavretanskih litanijah. Partitura Din 12. Hochreiter E. »Immaculata« 12 Marijinih pesmi za mešani zbor. Part. Din 16. Glasovi po Din 4. Hribar p. Ang. Adventne in božične pesmi za mešani zbor. Part. Din 16. (Glasovi razpredani.) Kimovec Dr. Fr. Pred Bogom, 14 mašnih pesmi za mešani zbor. Part. Din 14. Glasovi po Din 4. Leban J. Domači glasi. (Zbirka cerkvenih pesmi za mešani zbor. Part. Din 18. Premrl St. 10 božičnih pesmi za mešani zbor. Part. Din 20. Glasovi po Din 4. Premrl-Sattner. Dve božičnici. Dvoglasna ženska zbor s klavirjem. Din 10. (Za privatne pobožnosti ozir. božičnice.) Sattner p. H. Dve božični pesmi za solo, zbor in orgle. Din 8. Sattner p. H. Svetniške pesmi za mešani zbor I. zv. Din 8. (Vsebuje pesem sv. Stefana.)

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. vřš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Relativna vlažnost v C	Nebo, vetrov	Padavine v mm
10. 11. 21 h	740.7	6.5	1.3	d. jas.	—
11. 11. 7 h	740.3	4.3	0.6	obl.	—
11. 11. 14 h	740.8	8.5	0.7	obl.	—

OBJAVA. Sl. občinstvu vljudo naznanjam, da sem prebolel dolgočasno, mučno bolezen, med katero je počivalo delo v moji obrti, ter da hočem spraviti isto nazaj v tir. Priporočam se za obila naročila in zagotavljam, da bom vsledkar postregel s solidnim, trpežnim delom ter po najnižjih cenah. — Velepoštovanjem ANTON ŠKERJANEC, čevliar, Spod. Šiška 117.

GOSPODIČNA iz boljše hiše, izprašana vrhničarica, IŠČE SLUŽBE za pouk v nemščini in glasovirju. — Ponudbe pod »VESTNA« na upravo »Slovenca«, 4873

Pošteno dekle gre za malo plačilo v podjelje, kjer bi se privadila kuhi. Sem tudi nekoliko šivilja in bi lahko opravljala hišna dela. Pis. ponudbe pod »Pošteno dekle«, poštno ležeče, Kranj. 4880

Mesto hišnika

iščeta dva zak. brez otrok. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 4879.

»MORSKO TRAVO«

nudi vsako množino SEVER in KOMP., Ljubljana, Wolfova ul. 12.

V neotolažljivi bridkosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsemogočni poklical za ljubo mamico k Sebi v boljše življenje našo sestro in teto, gospodično

Marijo Ažman

posestnico in trgovko v Naklem

ki je večkrat previdena s tolažili svete vere izdihnila svojo blago dušo danes, dne 11. novembra ob 3. uri popoldne po 6 mesečni težki bolezni v starosti 61 let.

Pokop predrage rajnice se bo vršil v ponedeljek ob 9. uri dopoldne na pokopališču v Naklem.

Venci se na željo pokojnice odklanjajo. Blago pokojnico priporočamo v pobožno molitev.

Naklo, na god sv. Martina 1922.

Ivan Ažman, brat.

Ana omož. Jerala, in Nežika, sestr.

Nečaki in nečakinje.

Umrli so mi ljubi oče

Jožef Zorè

previden s sv. zakramenti, v 86. letu starosti. Sobratom jih priporočam v molitev.

TREBELNO, DNE 11. NOVEMBRA 1922

Dr. Jan. Ev. Zorè,

univ. prof.

Fina šivilja
se priporoča izdelave plašč in ko-
stume po najnovejših krojih ter po
jako nizki ceni. — Naslov pove uprava
»Slovenec« pod št. 4885.

Kot učenca
želam dati v trgovino z mešanim
blagom svojega 14-letnega sina, ki
ima veliko večje dohode, je
dober računar, z lepo pisavo ter je
s prav dobrim uspehom dovrši et-
razredno ljudsko šolo. — JOSEF
BARAGA, Viševak 24, p. Stari trg
pri Raketu. 4840

Več hlapcev
sprejme graščina na Sp. Slajerskem
Plaču zelo dobro. — Ponudbe pod
»Zanesljivost 4835« na upravo »Slo-
venec«. 4835

Trgovski akademik
absolviran, želi premeniti SLUŽBO,
najraje kot knjigovodja v trgovsko
podjetje. Ponudbe na upravo lista
pod »AKADEMIK«. 4865

MLAD TRGOVEC
z mozemsko komercialno izobrazbo, za-
poslen je bil več let pri eni največjih
newyorških firm; razume se tudi v ko-
respondenci, polni ambicije in volje do
vsake trgovske stroke, bi želel vstopiti
v kako večjo podjetje, banko ali kaj
slabega. Vešč slov., hrv. (izlilicel), angl.
ital., špan. ter celoma nem. jezika. —
Ceni, ponudbe pod: »TRGOVEC 4670«
na upravištvo »Slovenec«.

**Zanesljivega
SKLADIŠČNIKA**
sprejme tverka JOS. TERPIN IN
KOMP., RAKEK.

OKLIC.
**Dražbeni zakup prodaj-
alne in gostilne**
z stanovanjem in inventarjem v LUKO-
VICI št. 3, za čas od 1. decembra 1922
do 31. decembra 1923 se vrši pri pod-
pisnem sodišču dne 27. novembra t. l.
ob 10 uri dopoldne. Varščina 10.000 K,
dogoji so razvidni v sodni pisarni.

Okrajno sodišče na Brdu,
oddelek I., dne 4. novembra 1922.

**Zarezano
strešno opeko**
dobavi v vsaki množini tverka
Križan, Capus & Comp.,
CELJE.

1500 kg korenja
prodam. J. Novak. Zg. Šiška 28.

Kupim les.
Smrekov in jelkino okrogolino, popolno-
ma zdrava in suha debila od 1,50 m dol-
žine navzgor, v sredini premer od 15 cm
navzgor, po možnosti obelena. Ponud-
be pod »Smrekova okrogolina«
4882 na upravo »Slovenec«.

POZOR!
Ne zamudite ugodne prilike, oglej-
te si cene! — Prodaja po
znatno znižanih cenah
vse vrste
**MANUFAKTURNO
BLAGO**
DOKLER TRAJA ZALOGA!
Ivan Kos, Ljubljana VII,
ŠIŠKA.

Peki, pozor!
Popolnoma nov stroj za deljenje
testa, 30 delni, modern. se proda
vred nakupa večjega stroja. — V.
BIZIAK in DRUG, Rogaska Slatina.

Majhno posestvo
naprodaj v veliki vasi in lepi oko-
lici na Goraniškem, četril ure od
želez. postaje, z gospodarskim po-
stopjem. Pripravno je za trgovino
ali obrt. Cena zelo ugodna. Naslov
pri upravi lista pod številko 4795.

čreva
za kranjske, krvave in jelne klobase in
drugo, najboljša kakovosti in po najni-
žih cenah, ima vedno v zalogi JOSIP
Bergman, Ljubljana, Poljanska cesta 83.

PEČATNE ZNAMKE
(PRAGEDRUCK-SIEGELMARKEN)
dobro gumirane, v vseh barvah in naj-
finjši izvršitvi izdeluje najhitreje
Tovarna pečatnih znamk, štampilj in
pečalov
Ant. Černe, graveur
Ljubljana, Dvorni trg št. 1.
Katalogi franko!

Ceni, občinstvu naznanjamo, da se
bodo odslej naprej prodajali
šolski zvezki
v korist podpornemu društvu s'epih
tudi v trafiki A. PLESKO, Sv. Petra
cesta 8. — PRIJATELJI SLEDIH,
KUPUJTE JIH! 4883

Zobotrebce
le narevnost od proizvajalcev stalno
kupi SCHLESINGER, Zagreb, Prera-
dovičeva ulica 12. — Prosi vzorce in
navedbo cenel 4845

Ivan Kacin, Gorica,
Via Carlo Favetti 6.
Prva slov. izdelovalnica harmonijev po
amer. in evrop. sistemu. Izdejuje razne

harmonije, klavirje,
ORGLE. — V zalogi ima vedno izde-
le ne harmonije od 1000 lir dalje, violine,
klavirje strune in sploh vse pohrebne
za omenjene instrumente. — Za tevalje
ceniki — Oddaja tudi na obroke.

Stanovanje in hrano
Pč miren obrtnik za takoj ali 1. de-
cember. — Naslov pove upravištvo
»Slovenec« pod številko 4888.

Naprodaj je:
1 d'namo stroj
za istomerni tok 4-5 KW.
1 akumulatorska baterija
oboje se lahko ogleda v obratu,
1 motor za vrtilni tok
22 KW, 380 V.
1 motor za vrtilni tok
33 KW, 380 V.
Pojasnila daje Elektrarna v Škofji Loki

I. Stanovnik
krojaški mo' ster
Ljubljana,
Hen va ulica št. 7.
se priporoča cenjenemu občinstvu za
vsa v krojaško »str. k.« sp. dojava dela
za gospode in dečke.

Točna postrežba. Najnižje cene.

Naprodaj spalnica
in razno pohištvo, PENDEL-ura s
tremi uleži, moška zinska suknja.
Selo št. 41, I. nadstropje, desno.

PERJE
vsak čas, po najnižjih cenah, pri
E. VAJDA,
IZVOZ divjačine in perutnine,
ČAKOVEC, Medjimurje,
JUGOSLAVIJA. — Brzjaviti: VAJDA, Ča-
kovec. — Telefon št. 59.

Prenovljevanje in popravo
GRAMOFONOV
in drugih godbenih strojev izvršuje stro-
kovno in cenovno celovito za precizno
mehaniko
A. Rasherger, Ljubljana
Sodna ul. 5. — Dobijo se posamez. deli.
Naprodaj je velik, krasen, salonski
GRAMOFON
na elektriko, glasen kakor prava godba
in pripr. za lano ali društv. dvorane. Na-
domestuje popoln. manjši orkester. Na
ogled v delav. za preciz. mehaniko A.
RASBERGER, Ljubljana, Sodna ulica 5
(vhod v veži). 4818

Prodajam:
olščki SKLOPNI STOL, prvovrsten
origin. Engelov GRAMOFON (2 pe-
resl) s 43 ploščami (Caruso, Slezak
itd.). Sodna ulica 1, II. nadstropje
levo, od 2.—3. ure pop. 4866

Moško kolo »Puch«,
skoraj novo, ugodno naprodaj. —
Naslov se izve v upravi »Slovenec«
pod številko 4869.

Večjo množino porcelanaste ali
steklene posode
steklenice in balone od 5 l vsebine
naprej kupuje J. AVUGUSTIN, Spod.
Šiška, Jernejeva cesta št. 231.

Lepa stavbna parcela
pod Tivoljem v Ljubljani se radi
preseljuje zelo ugodno proda.
Vpraša se pri lastniku IV. FRELIL,
Vrhovčeva ulica 9. I. nadst.

Razno perilo
za dame, gospode in deco pri-
poroča tverka
A. & E. Skaberné Ljubljana
Mestni trg 10

Za Miklavža
dobite vsakovrstne bonbone, kek-
se, čokolado od najpreprostejših do
najfinjših vrst na ceneje pri
tverki JOSIP VITEK, trgovina s
kanditi Ljubljana, Krikov trg št. 8.
zrveca »Mestnega doma«.
NA DEBELO! NA DEBELO!

Naprodaj je poceni:
1 STRUZNICA, 1 OKROŽNA ZAGA,
1 PARNI KOTEL, vse v zelo dobrem
stanju, jako pripravno za malo mizar-
stvo na deželi. Naslov poštnoležče
Kranj, št. 1500. 4858

PIANINO
dobro ohranjen, kupim.
Cenjene ponudbe z navedbo
cene in točnim popisom na
upravo pod »Pianino« 4866.

!!! AUTO !!!
BENCIN PNEUMATIKA
OLJE VSA POPRAVILA
MAST IN VOZNIJE
Le prvovrstno blago in delo po solid-
nih cenah tudi
JUGO-AUTO d. z o. z. v Ljubljani.

Perilo
za dame, gos ode in deco,
opremo za novorojenčke
po najnižih cenah pri:
A. ŠINKOVIC nasl. K. SOSS
Ljubljana, Mi stni trg št. 19.

Naznanilo fuzije.
Podpisana upravna sveta Slovenske eskomptne banke
in Trgovske banke d. d. v Ljubljani naznanjata, da sta se
združila oba zavoda vsled soglasnih sklepov izrednega občnega
zбора z dne 20. maja 1922 ter bodeta odslej vodila posle pod
tverdko
Trgovska banka.
Novi zavod razpolaga z delniško glavnico od
K 60,000.000
in precejšnjimi rezervami ter bode mogel ustreči zahtevam svoje
cenj. klijentele najkulantneje.
Prosimo, da ohranite do sedaj naklonjeno zaupanje tudi
novemu zavodu in beležimo
Upravni svet
Slovenske eskomptne banke.
Upravni svet
Trgovske banke d. d. v Ljubljani.

Nosite zaradi
njihovih velikih
prednosti
PALMA
Kaučuk pot-
peelnike in pot-
plate

„DIAMALT“
Pozor peki! »DIAMALT«, tovornice Hau-
ser i Sobolka, Beč-Stadlau, v pred-
eljni kakovosti, se zopet dobi pri glav-
nem zastopniku za Jugoslavijo
EDUARD DUZANEC, Zagreb,

JETIKA!
Dr. Pečnik ordinira za jetične
izven torka in peika vsaki dan v
St. Jurju ob južni žel. pri Celju.
Čitajte njegove 3 knjige o jetiki.

POLNOJARMENIKI!
Stroje za žage in obdelavo lesa,
vsakovrstne, najnovejše kon-
strukcije dobavlja takoj po naj-
nižji ceni s jugoslovanskega
skladišča »SULWERKE«, Leipzig
Kleinzech, Dieckaustra se 3. Za-
stopnik in skladišče ima Wei er-
Werke, Wien XIII, Breitenuseer-
stra s 5.
Pojasnila da, o sp. delcija
»BALKAN«, Ljubljana.

Stoječ hrastov gozd
z 150 debli, je naprodaj. —
Naslov pove uprava »Slo-
venec« pod številko 4878.

Tražimo:
1. Seta magacina, po mogućstvu
gvozdjarski stručnjak, samostalan sa dobrim
preporukama.
2. Knjigovodja, samostal. bilansista.
3. Saldakondistu, spreminog sa
praksom.
4. Šefa kancelarije sa trgovačkim
iskustvom. (Ovaj može stupiti i odmah.)
Znanje srpskog jezika uslov, nemačkog po mogućstvu.
Stupiti mogu 1. januarja 1923.

Ponude slati na
Aksentijević & Fiksmán,
novinarski i oglašni zavod
Beograd, Kralja Milana 44.

KOSTANJEV LES
vagenske množine kupi
J. Pogačnik, Ljubljana, Dalmatinova 1.

Underwood

pisalni stroji so najboljši

Zahtevajte ponudbe!

Močne trpezne bakrene kotle

vseh vrst s širokimi kapami izdeluje edino

kotlarska zadruga

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 29.

Čisti domači izdelki! Stalna zaloga!

NIZKE CENE!

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča popravila.

Objava.

Delničarji Slovenske eskomptne banke so na izrednem obnem zboru, ki se je vršil dne 20. maja 1922 v Ljubljani, soglasno sklenili razdružitev Slovenske eskomptne banke potom združitve (fuzije) s Trgovsko banko, d. d. v Ljubljani.

Ta sklep je ministrstvo trgovine in industrije odobrilo z odlokom z dne 17. julija 1922, vl. št. 2806, in je bila fuzija vsled sklepa deželnega kot trgovskega sodišča v Ljubljani z dne 25. oktobra 1922, opr. št. Firm 1999/Rg B I 96—40, vpisana v trgovski register pri deželnem sodišču v Ljubljani.

Zajedno s to objavo pozivljamo vse upnike Slov. eskomptne banke v smislu členov 243, točka 2 in 247, točka 2 trg. zak., da svoje terjatve in zahteve, ki jih imajo proti Slovenski eskomptni banki prijavijo tekom treh mesecev od dneva, ko bo ta izjava v tretjič natisnjena.

Sočasno obveščamo vse delničarje Slovenske eskomptne banke, da se bo vršila izmenjava delnic Slovenske eskomptne banke za delnice Trgovske banke v smislu določil fuzijske pogodbe z dne 11. maja 1922 po preteku treh mesecev po tretji objavi tega razglasa v Uradnem listu.

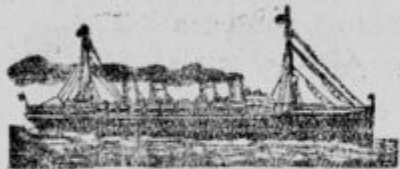
V Ljubljani, dne 8. novembra 1922.

Slovenska eskomptna banka, Ljubljana.

Jamski les

smrekov in jelkov, nad 10 cm na drobnem koncu in nad 3 m dolžine, kupi vsako množino franko kranjske postaje

Šentjanski premogokop And. Jakil, Krmelj, Dolenj.

Cie Gle. Transatlantique**Francoska linija**

Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Slavenska banka d. d. v Zagrebu.

VOZNE LISTKE in tozadevna pojasnila daje:

Ivan Kraker,

zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41.

THE REX Co.

LJUBLJANA

Tel. 268 - Gradišče št. 10 - Tel. 268

Suhe gobe

in kumno kupuje SEVER & Komp. Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Kolesa

Vam prenovi in strokovno shrani

preko zime

ob malenkostni pristojbini tvrdka

J. GOREC, Gosposvetska c. 14.

Zahtevajte

Zahtevajte

„Medicinal konjak“

z znamko Alko-modri križec in najfinejše krem likerje!

„Alko“ Ljubljana-Kolizej.

Poziv k subskripciji delnic.

Ministrstvo za trgovino in industrijo v Beogradu je pripravljalo konzorij za ustanovitev zavarovalne d. d. v Mariboru z odlokom z dne 10. oktobra 1922 VI št. 4435 dovolilo, da prične s pripravljalnimi deli za ustanovitev zavarovalne d. d. s sedežem v Mariboru. To novo podjetje se bo nazivalo

„ZORA“ jugoslovanska zavarovalna d. d. v Mariboru.

I. Izvleček iz statuta.

§ 12. Trajanje te družbe časovno ni omejeno.

§ 2. Namen družbe je prevzemanje direktnih ter indirektnih zavarovanj proti ognju in direktnih ter indirektnih življenjskih zavarovanj v območju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

§ 3. Delniška glavica se določa na 2.500.000 Din in sestoji iz 10.000 komadov na ime se glasečih delnic po 250 Din nominalne vrednosti.

§ 4. Prevzemna cena vsake delnice znaša 300 Din in mora vsak delničar takoj ob subskripciji vplačati: a) 50% nominalne vrednosti delnic in b) difference med nominalno ter prevzemno ceno, ki znaša 50 Din pri vsaki delnici. Z azijskim prebitkom se krijejo v prvi vrsti izdatki, združeni z osnovanjem družbe. Ostanek pa se dodeli splošnemu rezervnemu fondu.

§ 5. Za ostalih 50% nominalne vrednosti delnic pa podpiše in izroči vsak delničar menice v prid družbe.

§ 15. Prvi upravni svet, ki obstoji iz 5 članov in 2 namestnikov, volijo koncesionarji in znaša poslovna doba upravnega sveta pet let.

§ 18. Po preteku poslovne dobe prvega upravnega sveta izvoli glavna skupščina delničarjev novi upravni svet sestoječ iz 5 članov in 2 namestnikov tudi za dobo 5 let.

§ 27. Ko so emitirane delnice že podpisane, skličejo koncesionarji ustanovno skupščino potom objave v treh v Ljubljani, Zagrebu ter Beogradu izhajajočih uradnih listih.

§ 28. Ustanovna skupščina je sklepna, ako je najmanj toliko delničarjev navzočih, da predstavljajo njihove delnice vsaj tri desetine delniške glavnice.

§ 30. Ustanovni skupščini je pridržano: a) sklepanje o ustanovitvi družbe ter o statutu; o statutu seveda le v okviru oblastno odobrene oblike; b) volitev nadzorstvenega sveta; c) konstatacija, da je statutarčno predpisani delniške glavnice v gotovini že plačan. Ustanovna skupščina sklepa o ustanovitvi družbe in o statutu s tako večino glasov, ki predstavljajo najmanj eno četrtino vseh podpisateljev delnic ter vseh delnic, ki se emitirajo.

V vseh drugih slučajih sklepa ustanovna skupščina z absolutno večino glasov. § 4. Dodelitev delnic izvrši prvi upravni svet kar najhitreje; za nedodeljene delnice se vplačani denar vrne najpozneje tekom 14 dni po ustanovni skupščini.

II. Podpisovanje delnic se začne 5. novembra 1922 in se konča 11. decembra 1922.

III. Javni subskripciji izročene delnice se bodo podpisovale pri Kreditnem društvu mestne hranilnice v Mariboru, Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in njenih podružnicah, Jadranski banki in njenih podružnicah, Trgovski banki (poprej Slovenski eskomptni banki) v Ljubljani in njenih podružnicah ter Posojilnici v Mariboru.

MARIBOR, dne 3. novembra 1922.

Pripravljali konzorij snuječe se zavarovalne d. d. „ZORA“ v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 12, pisarna dr. Karel Slokarja, odvetnika v Mariboru.

AUTOPNEUS
Polno gumijasta
za tovarne auto

MICHELIN
R. JURZA Nikoličeva ulica 9
Telefon br. 27—80

CABLÉ
Vse velikosti na skladišču
Potrebščine za auto